REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 556-53; 535-10; — Telefon administracji 537-60 — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 16—18
Administracja czynna w godz. od 9—16, w soboty od 9—15

Czwartek, 11 listopada 1948

Cena 5 zł

# NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Nr 311 — Kraków — Rok 57

## Przeciw terrorowi gen. Franco

### Polski świat pracy protestuje do ONZ

WAŁBRZYCH. — Zw. Zaw. Pracowników Państwowych R. P., oddział w Wałbrzychu, wystosował do sekretarza generalnego ONZ — Trygve Lie, depesze protestujące przeciwko nowej fali terroru we frankistowskiej Hiszpanii, którego ofiarą padają najlepsi działacze ruchu związkowego i zwolennicy ustroju demokratycznego.

Wielki sukces delegacji polskiej w Paryżu

## Należy pomóc narodom kolonialnym w jak najszybszym osiągnięciu niezależności

### Polska rezolucja uchwalona przez ONZ

PARYŻ. W Komisji IV zajmującej się sprawami kolonialnymi, delegat polski dr Lachs przedstawił następujący projekt rezolucji:

„Zważywszy, że system powiernictwa zmierza do stopniowego rozwoju i dojrzałości narodów, poddanych pod powiernictwo, do samostanowienia i niepodległości.

Uważając, że ten cel powinien być możliwie szybko osiągnięty, tak by obszary powiernicze uzyskały niepodległość w możliwie krótkim [illegible]

przypominając, że art. 77 Karty ONZ przewiduje, iż powiernictwo obejmować winno trzy rodzaje obszarów.

Zgromadzenie Generalne stwierdza, że nadzorcza władza nad obszarami powierniczymi spoczywa w rękach Narodów Zjednoczonych i zaleca władzom, zarządzającym tymi obszarami, przyspieszenie procesu politycznego, gospodarczego, społecznego i kulturalnego rozwoju ludności na obszarach powierniczych oraz przyspieszenia rozwoju [illegible] celu uzyskanie przez tę ludność samodzielności i niepodległości.

Po dłuższej dyskusji, w której delegat polski wielokrotnie zabierał głos, rezolucję poddano pod głosowanie. Wynik głosowania był następujący: 26 głosów padło za projektem rezolucji, 10 przeciw przy 10 głosach wstrzymujących się.

**Przyjęcie rezolucji w sprawach kolonialnych stanowi wielki sukces delegacji polskiej. Po zakończeniu posiedzenia przewodniczący złożył wyrazy uznania delegatowi polskiemu za konstruktywną współpracę w Komisji.**

## Górnicy polscy radośnie witają

### Kongres Zjednoczenia partii robotniczych

SOSNOWIEC (X) — W zakończeniu obrad Krajowego Zjazdu Delegatów Centralnego Związku Zawodowego Górników uchwalona została rezolucja, której treść poniżej podajemy.

**Drugi Krajowy Zjazd Delegatów Centralnego Związku Zawodowego Górników w Polsce z radością wita ustalenie terminu Kongresu Zjednoczeniowego Partii Robotniczej PPR i PPS, jako upragniony moment, w którym zlikwidowany zostanie trwający od przeszło 50 lat podział polskiej klasy robotniczej.**

**[illegible] górnicze w swej dotychczasowej praktyce jednolitofrontowej niejednokrotnie dawały wyraz dążeniu do organicznej jedności, jako gwarancja utrwalenia dotychczasowych zdobyczy i [illegible] klasy robotniczej.**

**Górnicy pamiętając każdy dzień minionej walki z wyzyskiem baronów węglowych, tragedie [illegible] szybów i szykany granatowej [illegible] wydajną, ofiarną pracą, przedterminowym wykonaniem [illegible] akt zjednoczenia klasy robotniczej.**

**Współzawodnictwo pracy, zobowiązania podjęte dla uczczenia Kongresu Zjednoczeniowego uchwalone przez masy górnicze świadczą o nowej tradycji, nowej moralności społecznej, która nakazała górnikom uczczenie wielkiego wydarzenia właśnie wzmożonym wysiłkiem twórczym, na polu odbudowy i rozwoju gospodarczego kraju.**

**Zjazd krajowy delegatów CZZG w imieniu z górą 274 tysięcy członków oświadcza, że wraz z całą klasą robotniczą bierze czynny udział w walce klasowej, zmierzającej do [illegible] resztek kapitalizmu, spekulantów oraz dorobkiewiczów i utrwalenie sojuszu robotniczo-chłopskiego poprzez walkę klasową z wyzyskiwaczami i bogaczami wiejskimi.**

**W marszu polskiego świata pracy do socjalizmu w naszym kraju masom górniczym służyć [illegible] drogowskaz uchwały naczelnych władz obu partii robotniczych, a [illegible] przyszłości uchwały Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej, która będzie centralnym ośrodkiem i dominującym czynnikiem [illegible] pracy przy budowie socjalizmu.**

W OPARCIU O POTĘŻNEGO SOJUSZNIKA ZSRR

**Zjazd delegatów CZZG wyraża w imieniu mas górniczych swe niezłomne postanowienie kontynuowania i pogłębienia współpracy z naszym potężnym sojusznikiem Związkiem Radzieckim w walce o pokój i dobrobyt mas pracujących. Współpraca ta winna być stale pogłębiana zarówno w dziedzinie zagadnień organizacyjnych i [illegible] również politycznych, [illegible]**

**Zjazd wyraża również swe dążenia do kontynuowania współpracy międzynarodowej Demokracji Ludowej ze Związkiem Radzieckim jako gwarancji ugruntowania postępu społecznego w tych krajach i utrwalenia światowego pokoju.**

**Zjazd potępia ataki reakcji na prawa i stopę życiową klasy robotniczej. Imperialiści chcą za cenę [illegible] czych umocnić swe zachwiane pozycje.**

**Zjazd kategorycznie odpiera wszelkie ataki międzynarodowej reakcji na nasze granice zachodnie, ustalone wysiłkiem zwycięskiego oręża żołnierza radzieckiego i polskiego.**

(Dokończenie na str. 5)

## Komisja gospodarcza ONZ

### omawia rezolucję min. Modzelewskiego

PARYŻ — W drugiej komisji (gospodarczej) Zgromadzenia ONZ toczyła się dyskusja nad rezolucją polską w sprawie stosowania dyskryminacji politycznych w międzynarodowych stosunkach handlowych. Rezolucję tę motywował w swoim czasie minister spraw zagranicznych Zygmunt Modzelewski.

W toku dyskusji przemawiał m. i. delegat radziecki Arutumian, popierając rezolucję polską. Ze swej [illegible] handlowej USA w stosunku do ZSRR oraz poddał krytyce plan Marshalla. Plan ten [illegible] mówca, służy jako osłona do prób odbudowy potencjału [illegible] i militarnego Niemiec Zachodnich.

## Jeszcze jeden papierowy plan

### w sprawie Palestyny

PARYŻ — Na wczorajszej sesji Rady Bezpieczeństwa, która odbyła się przez cały czas przy drzwiach zamkniętych, rozjemca ONZ Ralph Bunche przedstawił, mimo, że to nie należy do jego uprawnień, własny projekt rezolucji w sprawie palestyńskiej.

Szczegółowe warunki zawieszenia broni winny być następujące:

1) Stworzenie szerokiej strefy zdemilitaryzowanej pod kontrolą obserwatorów ONZ.

2) Przegrupowanie i redukcja sił zbrojnych w celu przywrócenia pokojowych stosunków w Palestynie.

Strony zainteresowane, oraz rozjemca ONZ będą, według tego projektu zobowiązani przedkładać Radzie Bezpieczeństwa raporty o wypełnieniu niniejszej rezolucji.

## Pomoc prawna dla świata pracy

### Nowe zadania zreformowanej adwokatury

WARSZAWA — Odbyte 8 listopada br. informacyjne zebranie adwokatury okręgu warszawskiego [illegible] pod znakiem reformy ustroju adwokatury. Po przemówieniach zgłoszono następujące oświadczenie:

„Adwokaci Izby Adwokackiej w Warszawie, członkowie PPR, PPS, SD i SL — wyrażają głębokie przekonanie, że konieczna jest jak najszybsza reforma adwokatury [illegible]

1) nowe formy i nową treść działalności adwokatury polskiej odpowiadające społecznym, politycznym i gospodarczym celom ustrojowym Polski Ludowej

2) udostępnienie pomocy prawnej masom pracującym przez nadanie pracy adwokata formy uspołecznionej.

Reforma adwokatury winna dokumentować, że adwokatura jako odłam inteligencji pracującej zespolona jest w swoich dążeniach i metodach działania z celami i ideałami całego świata pracy”.

Oświadczenie to przyjęto jako [illegible]

## „Szczury“ opuszczają tonący okręt Kuomintangu

NANKIN. — Ewakuacja z Nankinu, zagrożonego przez wojska demokratyczne, do Szanghaju, bardziej oddalonego od poruszającego się z wielką szybkością frontu, nabiera już cech panicznej ucieczki. Z Nankinu uciekają urzędnicy ministerstw i urzędów kuomintangowskich, oraz bogaci kupcy i przemysłowcy.

Na razie nic nie wiadomo o zamiarach członków rządu.

## Wojska USA pacyfikują Koreę

MOSKWA. — Według wiadomości uzyskanych z Seulu, oddziały amerykańskie biorą udział razem z wojskami marionetkowego rządu Południowej Korei w operacjach skierowanych przeciwko powstańcom.

## 24 pociągi węglowe do Szczecina

### O otwarcie mostu kolejowego na Odrze

POZNAŃ — 9 [illegible] w Nietkowicach, pow. Zielona Góra, uroczyste otwarcie mostu kolejowego na Odrze, będącego częścią składową wielkiej magistrali węglowej Śląsk — Szczecin.

Nowoodbudowany most ma wielkie znaczenie dla usprawnienia transportu węgla z Zagłębia Dąbrowsko-Śląskiego do Szczecina. Podczas [illegible] dotychczas przechodziły trzy pary pociągów na trasie Katowice — Poznań — Szczecin, obecnie na skutek otwarcia mostu w Nietkowicach z dniem 10 bm. przechodzić będą 24 pary [illegible]

Dzięki zastosowaniu akordowego systemu pracy i dzięki współzawodnictwu przy odbudowie rusztowań, montażu i nitowania przęsła teglowego, prace zostały ukończone w rekordowym czasie.

„Most ten — oświadczył minister Rabanowski — jeszcze bardziej zespoli Ziemie Odzyskane z Macierzą”.

## 710 proc. normy

### wykonał robotnik „Pafawag“

WARSZAWA. 4. bm. w Państw. Fabryce Wagonów „Pafawag” we Wrocławiu dokonano ostatecznego obliczenia wyniku współzawodnictwa za wrzesień. Pierwsze miejsce i największą wydajność (710 proc. normy) uzyskał składacz Alfred Kuracz.

Tow. Kuracz jest jednym z inicjatorów współzawodnictwa, nie tylko na swoim odcinku, ale w całej fabryce i już od kilku miesięcy wykonuje po kilkaset procent normy. Zarobek tow. Kuracza we wrześniu wyniosły 57.364 zł.

Drugie miejsce w klasyfikacji wrześniowego współzawodnictwa „Pafawagu” zajął spawacz, tow. Tatarowski, który wyrobił [illegible] proc. normy, zarabiając 54.991 zł.

## Londyńscy „dyplomaci“ przemycili 1 miliard franków

PARYŻ. — Policja [illegible] aresztowała b. posła t. zw. „rządu londyńskiego” w Bernie Aleksandra Ładosia, oraz „dyplomatów” emigracyjnych Stefana Ryniewicza i Stefana Wiaczka za przemyt walut ze Szwajcarii do Francji. Aresztowani aferzyści, posiadający paszporty t. zw. „rządu londyńskiego”, przemycili waluty, przedstawiające wartość 1 miliarda franków.

Afera Ładosia i [illegible] świadcząca o pogłębiającym się rozkładzie reakcyjnych kół emigracyjnych, została szczegółowo przedstawiona przez prasę [illegible]

BRUKSELA — Kula głębinowa w której prof. Piccard ze swym asystentem mieli spuścić się na 4 klm w głąb oceanu, została na razie złożona na przechowanie w Dakarze. Uczeni wracają samolotem do Brukseli. Jak wiadomo, próby z kulą głębinową wypadły niepomyślnie.

## Skorzenny „kształci“ lotników USA

### Tajemnica ucieczki wyjaśniona

MONACHIUM. — Dziennik szwajcarski „Vorwaerts” ujawnia okoliczności, w jakich zorganizowana została ucieczka byłego pułkownika SS, Otto Skorzenny'ego z obozu internowanych w Darmstadt.

Jak się okazuje, inicjatorem ucieczki jest były dyplomata hitlerowski, dr. Rauschenbach, który, jako obywatel frankistowskiej Hiszpanii, zorganizował na polecenie rządu hiszpańskiego ośrodek działalności [illegible] na terenie Szwajcarii.

„Vorwaerts” pisze, że Skorzenny przy pomocy tego to właśnie „ośrodka” dostał się przez Amerykę Południową do Stanów Zjednoczonych, gdzie jest obecnie zatrudniony jako instruktor przy szkoleniu amerykańskich lotników.

TEL AVIV — W poniedziałek na terenie państwa Izrael odbył się pierwszy spis ludności, który ma umożliwić sporządzenie listy wyborców do pierwszego zgromadzenia u[illegible]

# WRN w ruchu robotniczym odegrała rolę Mikołajczyka w PSL

## Czwarty dzień procesu

WARSZAWA. — Czwarty dzień procesu przeciwko przywódcom WRN rozpoczął się od zeznań osk. Krawczyka. Do zarzucanych mu czynów przestępczych oraz do winy przyznał się on częściowo.

Oskarżony zeznał, że do pracy w WRN na terenie Częstochowy skierował go w okresie okupacji Puzak. Po wyzwoleniu po raz pierwszy spotkał się z Zarembą w marcu 1945 r. Zaremba wydał mu wówczas polecenia, ażeby wznowił pracę WRN-u na terenie Częstochowy.

W odpowiedzi na pytania prokuratora, Krawczyk stwierdza, że w ciągu roku 1946 otrzymywał stale pieniądze od Dzięgielewskiego. Dzięgielewski wydał mu również dyrektywy w sprawie głosowania w czasie referendum. Oskarżony przyznał w dalszym toku rozprawy, iż dzisiaj widzi, że działalność WRN-u zmierzała do wytworzenia takiej samej sytuacji w ruchu robotniczym, do jakiej Mikołajczyk doprowadził w ruchu ludowym. W dalszym ciągu zeznań Krawczyk przyznał, iż Saturn de Sztrom polecił mu zbierać wiadomości o charakterze politycznym i gospodarczym, oraz informacje, dotyczące nastrojów PPS.

Następnie zeznawał ostatni oskarżony Misiorowski, który do winy oraz czynów, zarzuconych mu w akcie oskarżenia przyznał się częściowo. Twierdzi on, iż był zdecydowanym przeciwnikiem polityki Piłsudskiego. Żadnej „wybitniejszej" roli w przedwojennej PPS nie odgrywał. Oskarżony w zeznaniach swoich, m. in., powiedział, że potęga Polski uzależniona jest od [illegible] przyjaznych stosunków przede wszystkim ze Zw. Radzieckim, a następnie ze wszystkimi państwami demokracji ludowej.

Po zeznaniu osk. Misiorowskiego prokurator przystąpił do zadawania pytań oskarżonym.

# Polska delegacja na zjeździe inżynierów czechosłowackich

PRAGA — Zakończył się tu 21 ogólnokrajowy zjazd inżynierów czechosłowackich, w którym wzięły również udział liczne delegacje zagraniczne. W skład delegacji polskiej weszło 60 inżynierów z wiceministrem Przemysłu i Handlu — inż. Rumińskim na czele.

W ostatnim dniu obrad wiceminister Rumiński wygłosił przemówienie w imieniu delegacji zagranicznych oraz światowej federacji techników.

# Tydzień Dziecka - Sieroty

WARSZAWA — 1 bm. rozpoczął się w całej Polsce Tydzień Dziecka — Sieroty Wojennej. Sierot i półsierot mamy w kraju około półtora miliona.

W czasie trwania akcji Tygodnia wzmożona będzie propaganda w sprawie powrotu do kraju dzieci polskich, wywiezionych przez okupanta w czasie wojny w celach germanizacji. Przeprowadza się zbiórki materiałów, zeznań, fotografii i listów, dotyczących dzieci polskich, przebywających zagranicą.

# Dwutysięczny statek w porcie Szczecińskim

SZCZECIN — W dniu 8 bm. zawinął do portu szczecińskiego dwutysięczny statek w roku bieżącym. Jest to jednostka szwedzka „Carlsdag" o pojemności 800 brt.

# Depesza Komsomołu do Młodzieży SP

WARSZAWA — W odpowiedzi na depeszę, wysłaną w imieniu Powszechnej Organizacji „Służba Polsce" przez płk. Bronieckiego do Wszechzwiązkowego Leninowskiego Komunistycznego Związku Młodzieży — Centralny Komitet Komsomołu, nadesłał do Komendy Głównej „SP" depeszę, w której czytamy:

**„Dziękujemy Wam drodzy przyjaciele za braterskie pozdrowienia w związku z naszą 30 rocznicą istnienia. Życzymy całej młodzieży polskiej sukcesu w budowie nowego życia".**

# Strajk powszechny w Tuluzie

PARYŻ. W Tuluzie ogłoszono strajk powszechny.

Wszystkie zakłady przemysłowe [illegible].

Według częściowych danych ogłoszonych przez CGT w czasie referendum przeprowadzonego wśród kolejarzy za strajkiem opowiedziało się 175.305 kolejarzy, a przeciwko tylko 36.420.

# Sprowadzenie zwłok Rodziewiczówny do Warszawy

WARSZAWA. — 11 b. m., we czwartek, odbędzie się przeniesienie zwłok Marii Rodziewiczówny do Al. Zasłużonych na cmentarzu Powązkowskim. Maria Rodziewiczówna zmarła 5. 11. 44 r., w wieku lat [illegible], w Żelaznej, pod Skierniewicami, gdzie znalazła się po powstaniu. W dniu 8 b. m. przewieziono zwłoki Rodziewiczówny z Żelaznej do Warszawy i [illegible] w kościele Św. Krzyża.

# Pekin padnie bez walki?

## Armia Kuomintangu ponosi klęskę za klęską

SZANGHAJ. — Jak donoszą ze źródeł amerykańskich, Pekin ma być niebawem opuszczony przez wojska Kuomintangu bez walki.

Skoncentrowane ataki wojsk ludowych doprowadziły do zajęcia kuomintangowskiej bazy wojskowej Lin-Czeng 360 km na północ od Nankinu, przerywając w ten sposób część obrony Nankinu, zorganizowanej przez Czang-Kai-Szeka.

Wojska ludowe, pod dowództwem gen. Czen-Ji, podążają w kierunku następnej bazy Czang-Kai-Szeka Suchow, położonej przy linii kolejowej łączącej Tiensin z Nankinem.

## Pomoc USA dla Kuomintangu

WASZYNGTON — Administrator planu Marshalla — Hoffman — oświadczył po konferencji z podsekretarzem [illegible], że Stany Zjednoczone udzielać będą nadal pomocy Czang - Kaj - Szekowi pomimo klęski, jaką poniósł ostatnio.

# „Chińskie proroctwa" Czang-Kai-Szeka

HONG - KONG. — Jak donosi radio w Szanghaju Czang-Kai-Szek oświadczył na zebraniu politycznej komisji doradczej, że „wierzy w swe możliwości pokonania komunistów, lecz, że zajmie mu to przynajmniej 8 lat". Inne doniesienia z [illegible] kinu również wskazują na fakt, że czynione są wysiłki w kierunku przezwyciężenia paniki, powstałej w [illegible] tygodniu, kiedy to przywódcy kuomintangu przyznawali się do powagi odniesionej klęski.

Komunikat podany w Nankinie — stwierdza, że oddziały, broniące Huchow, miasto, będące bramą kuomintangowskiej stolicy, zostały wzmocnione.

Zaczerpując terminologii z niemieckich komunikatów wojskowych z okresu po klęsce stalingradzkiej, Czang-Kaj-Szek oświadczył Politycznej Komisji Doradczej, że utrata Mandżurii jest rzeczą przykrą, lecz że „skrócenie linii frontu" obniży wydatki wojskowe i umożliwi rządowi skoncentrowanie swych sił wojskowych na południe od Wielkiego Muru.

Za radą Czang-Kaj-Szeka, Komisja Polityczna odrzuciła propozycję wypowiedzenia chińsko - radzieckiego paktu przyjaźni, ponieważ „należy być ostrożnym w stosunku z zagranicą".

## Czechosłowacja zaprasza rodziny górników francuskich

PRAGA. — Pracownicy czechosłowackich państwowych przedsiębiorstw hotelarskich zaprosili 50 rodzin strajkujących górników francuskich. Rodziny te spędzą 1-miesięczny urlop w uzdrowiskach czechosłowackich.

# Przed czystką w rządzie USA

## Truman naradza się ze swym sztabem

NOWY JORK. — Prezydent Truman udał się na 2-tygodniowy pobyt do Keywest (Floryda), aby wypocząć po „trudach" kampanii wyborczej. Jak sądzą jednak, pobyt Trumana na Florydzie nie będzie poświęcony wyłącznie wypoczynkowi, o czym świadczyłby fakt, że towarzyszy mu pełny sztab jego najbliższych doradców.

Powszechnie oczekuje się, że w czasie pobytu na Florydzie Truman powzięmie m. in., decyzje w sprawie zapowiadanej już od pewnego czasu, reorganizacji rządu USA.

Podstawę do tych przypuszczeń stanowi fakt, że szereg członków gabinetu, w przekonaniu, iż los Trumana jest przesądzony, nie wziął prawie żadnego udziału w jego kampanii wyborczej, a nawet bezpośrednio związało się z kandydatem republikańskim — Deweyem.

Wprawdzie prezydent Truman zapowiedział, że nie ma zamiaru stosować jakichkolwiek represji, ale tym niemniej uważa się, że pod [illegible] usunie tych ludzi z rządu.

## Foster Dulles - delegatem Trumana w ONZ

PARYŻ. John Foster Dulles doradca polityczny Deweya, otrzymał od prezydenta Trumana list, upoważniający go do reprezentowania Stanów Zjednoczonych w ONZ.

# Ku czci Zwirki i Wigury

## Uroczystości na miejscu katastrofy lotniczej

CIESZYN ZACHODNI — W miejscu katastrofy lotniczej Żwirki i Wigury w Cierlicku Górnym na Zaolziu odbyły się uroczystości żałobne, na których obecni byli przedstawiciele Polskiego Związku Kulturalno - Oświatowego, oraz Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej, czechosłowackich klubów lotniczych z Frana, delegacje władz wojewódzkich z Ostrawy, powiatowych z Frysztatu i Czeskiego Cieszyna, oraz reprezentacje [illegible].

Przybyli również przedstawiciele Aeroklubu z [illegible] Ligi [illegible] ciczej.

Po uroczystościach w Cierlicku odbyło się w Cieszynie Polskim zebranie Komitetu Budowy Pomnika w Cierlicku. Pomnik będzie przedstawiał sylwetkę lotnika, wykonaną w brązie wysokości 3 m, osadzoną na cokole wysokości 7 m.

# Zwycięstwa które niosą wyzwolenie

## Cała Mandżuria w rękach chińskiej armii ludowej

Ostatnie wielkie zwycięstwa chińskiej armii ludowej, ukoronowane zdobyciem Mukdenu i opanowaniem prawie całej Mandżurii, wywołały niezwykle silne wrażenie w całym świecie.

Sukcesy te są jeszcze jednym dowodem, że nieliczna klika rządowa, popierana przez koła wojskowe i inspirowana przez amerykański imperializm, nie potrafi ujarzmić całego narodu, walczącego o postęp i wyzwolenie narodowe i społeczne. Podobnie, jak w Grecji, tak i w Chinach nie wystarczą amerykańskie dolary i materiał wojenny na pokonanie woli ludu, pragnącego stanowić i decydować o swoich losach. Klęski Czang - Kai - Szeka są jednocześnie klęskami amerykańskiego imperializmu.

### SUKCESY ARMII LUDOWEJ.

Ostatnie sukcesy chińskiej armii ludowej w Mandżurii stworzyły dogodną podstawę dla dalszych działań wojennych. Nie ukrywają tego koła kuomintangowskie i amerykańskie. Armia ludowa zdobyła bowiem nie tylko olbrzymie terytorium, ale również dogodne punkty strategiczne i doskonałą bazę surowców. W samej Mandżurii wojska kuomintangowskie prawie już nie istnieją, gdyż odrębne i rozbite grupy w pośpiechu wycofują się na południe. Przecięcie przez oddziały armii ludowej korytarza pomiędzy Mukdenem a Yingkow, przekreśliło już wszelkie nadzieje kuomintangowców i umożliwiło armii ludowej szybki marsz w kierunku portów morskich w Mandżurii i opanowania całego wybrzeża.

W Chinach północnych armia ludowa panuje w zupełności nad sytuacją. Zdobycie ważnego punktu strategicznego i węzła kolejowego Taiyuan daje armii ludowej kluczową pozycję i zbliża ją na odległość 430 km do Pekinu. Zajęcie natomiast okolic równie ważnego punktu strategicznego Hsuhow, zagraża bezpośrednio Nankinowi. Dalsze sukcesy wojsk demokratycznych w prowincjach Szantung i Honel umacniają natomiast pozycje armii wyzwoleńczej w całych Chinach Północnych. Dzięki ostatnim sukcesom armii ludowej główne [illegible] Chin Kuomintangowskich [illegible] w strefie zagrożonej i oddalone są od frontu od 300 do 500 km. Wiadomości, donoszące o koncentracji wojsk demokratycznych w Chinach Północnych są dowodem, że wkrótce nastąpi nowa ofensywa, która może zadecydować o losach całych Chin.

Nie pomagają więc dolary (dotychczasową pomoc amerykańską oblicza się na około 5 miliardów dolarów), nie pomaga doskonałe, nowoczesne uzbrojenie amerykańskie, ani lotnictwo, ani szkolenie. Armia ludowa kroczy od zwycięstwa do zwycięstwa i rozbija siły nacjonalistyczne, których dowództwo zmuszone jest z godziny na godzinę zmieniać swe mętne plany strategiczne, dyktowane zresztą przez amerykańskich sztabowców i doradców wojskowych.

### DRUGI FRONT.

Nawet prasa amerykańska przyznaje, że większość narodu chińskiego sympatyzuje z armią ludową i tymczasowym rządem demokratycznym. Jest to stwierdzenie dość delikatne, gdyż naród chiński nie tylko sympatyzuje z Nowymi Chinami, lecz jawnie je popiera.

W Chinach kuomintangowskich armia ludowa posiada drugi front, który stanowią masy ludowe: robotnicy, drobni rolnicy, bezrolni nędzarze, proletariat miejski, studenci i intelektualiści. Rząd kuomintangowski opiera się tylko na bogaczach, drobno - mieszczaństwie i reakcyjnej części inteligencji. Tymczasem masy ludowe i postępowa inteligencja, zwłaszcza studenci występują wrogo przeciwko nacjonalistycznym rządom i oczekują wyzwolenia Chin przez armię ludową. Sprawia to niezwykłe trudności dla rządu nankińskiego, który musi walczyć na dwóch frontach: na froncie wojskowym i wewnętrznym.

### REWOLUCJA SPOŁECZNA.

Z Chin północnych, zajętych przez armię ludową, przenikają do kraju wiadomości, które są pokrzepieniem dla ludności, nękanej wojną od blisko dwunastu lat. Naród chiński widzi w polityce tymczasowego rządu demokratycznego realizację haseł wolnościowych i uwolnienie się od interwencji zagranicznej. Wiadomości, dochodzące spoza linii frontu, wskazują bowiem, że na północy tworzy się nowe życie i buduje się nowe, niezależne i suwerenne państwo chińskie, oparte o sprawiedliwość społeczną. Osiągnięcia nowych Chin napawają ludność chińską nadzieją, że wreszcie po zwycięstwie armii ludowej w Chinach zapanuje spokój i kraj ten o tysiącznych możliwościach, stanie na drodze rozwoju i dobrobytu.

Tymczasowy rząd demokratyczny w [illegible] krótkiego swego działania [illegible] podstawę pod przyszłe niepodległe państwo chińskie. Przede wszystkim przeprowadził po raz pierwszy w dziejach Chin prawdziwie demokratyczne wybory i w ten sposób dał władzę ludowi. Prócz tego przeprowadził najważniejsze reformy społeczne: reformę rolną i nacjonalizację przemysłu.

Wszystkie bogactwa naturalne i zakłady przemysłowe przeszły na własność całego społeczeństwa. W Mandżurii 6 milionów bezrolnych chłopów otrzymało 3,5 miliona hektarów ziemi. Robotnicy otrzymali fabryki, które dzisiaj pracują inną pełną parą dla potrzeb kraju, a nie dla interesów obcych, zagranicznych kapitalistów. Jednocześnie we wszystkich odcinkach życia przeprowadzono daleko idące reformy społeczne. Zmodernizowano całe szkolnictwo i udostępniono młodzieży proletariackiej dostęp na wyższe uczelnie, wprowadzono ubezpieczenia, służbę publiczną zdrowia i t. p. Są to, dla zacofanych i trzymanych w niewolnictwie feudalizmu Chin posunięcia rewolucyjne, milowe kroki dziejowe, nadrabiające wiekowe zapóźnienia.

Zwycięstwa chińskiej armii ludowej, przyjmowane z trwogą i osłupieniem przez koła imperialistyczne a z entuzjazmem przez cały świat postępowy, niosą pełne wyzwolenie narodowe i społeczne Chinom.

[illegible] BONDAJ

### Ani łatwy, ani prosty

# Problem mieszkań dla świata pracy

Problem mieszkaniowy należy nie wątpliwie do najważniejszych kłopotów świata pracy. Ciężka sytuacja mieszkaniowa klasy robotniczej przed wojną, jeszcze bardziej zaostrzyła się w wyniku wojny i okupacji, w czasie której uległo zniszczeniu 8,8 milionów izb mieszkalnych o ogólnej kubaturze 860 milionów m. sześć. Na zaostrzenie problemu mieszkaniowego wpłynęła również nie uregulowana po wojnie sprawa czynszów mieszkaniowych, wskutek czego w ciągu lat powojennych ocalone domy mieszkalne, nieremontowane w ciągu 5 lat okupacji, ulegały dalszemu procesowi dewastacji.

Jasne, że w takim stanie rzeczy, problem mieszkaniowy wymaga radykalnego rozwiązania, tym bardziej że w związku z szybkim rozwojem przemysłu i z rozpoczętą mechanizacją rolnictwa, napływ ludności wiejskiej (szczególnie młodzieży chłopskiej) do miast będzie się stale wzmagał. Nie rozwiązany problem mieszkaniowy może więc doprowadzić do zahamowania procesu uprzemysłowienia kraju i do obniżenia się stopy życiowej mas pracujących.

Nasz rząd, zdając sobie sprawę z tych niebezpieczeństw, nie szczędzi funduszów na budownictwo mieszkaniowe. W planie Ministerstwa Odbudowy na rok 1948 na budownictwo mieszkaniowe przeznaczono [illegible] miliardów zł z tym, że cały szereg przedsiębiorstw państwowych przeznaczy dodatkowe kredyty na budowę i remonty mieszkań pracowniczych. Dzięki wysiłkom rządu, społeczeństwa i 175-tysięcznej armii robotników budowlanych, w r. [illegible] oddano do użytku [illegible] sześć. budynków mieszkalnych (400 tys. izb).

[illegible] obrazu wysiłków włożonych w budownictwo [illegible] wskazuje to, że nasze władze [illegible] duwe odnoszą się do problemu mieszkaniowego z całą powagą i w miarę możliwości starają się zlikwidować głód mieszkaniowy.

Ażeby przyspieszyć jednak tempo likwidacji problemu mieszkaniowego trzeba spełnić dodatkowo szereg warunków, z których najważniejsze są:

1) usprawnienie procesu budownictwa mieszkaniowego,
2) potanienie kosztów budowy,
3) lepsze niż dotąd wykorzystanie sił roboczych.

W dziedzinie usprawnienia budownictwa mieszkaniowego zrobiono bardzo wiele. Tym nie mniej przed naszymi przedsiębiorstwami budowlanymi w dalszym ciągu stoi szereg nierozwiązanych zagadnień.

A więc przede wszystkim sprawa przedłużenia sezonu budowlanego. W [illegible] w stosunku do roku [illegible] poważny postęp. O ile w r. 1947 sezon [illegible] się w połowie lata, o tyle w roku bieżącym, dzięki wczesnemu przygotowaniu planów budowli i kosztorysów oraz dzięki wczesnemu dostarczeniu materiałów roboty budowlane rozpoczęły się na wiosnę.

Ogromne potrzeby w dziedzinie budownictwa wymagają jednak przedłużenia sezonu budowlanego na cały rok kalendarzowy, z tym, że miesiące zimowe powinny być wykorzystane na wykańczanie wnętrz i na odgruzowanie miasta.

Drugim zagadnieniem z dziedziny usprawnienia budownictwa jest sprawa rozszerzania bazy technicznej przedsiębiorstw budowlanych. [illegible] tej dziedzinie obserwujemy poważny postęp. W ramach umów handlowych z zagranicą otrzymaliśmy i otrzymamy w dalszym ciągu nowoczesne maszyny budowlane kopaczki, kruszarki, transportery, betoniarki i inne. Największej pomocy w tej dziedzinie udziela nam Związek Radziecki, który w ciągu lat 1949—52 dostarczy [illegible] milionów dolarów. Ponadto sprowadzamy maszyny budowlane ze Szwecji i Czechosłowacji.

Istotną inowacją w dziedzinie budownictwa mieszkaniowego jest wprowadzona obecnie metoda prefabrykacji, t. j. budowania domów mieszkalnych z gotowych elementów fabrykowanych poza budową. [illegible] wykorzystanie grozi jakiem terialu budowlanego.

Z zagadnieniem usprawnienia budownictwa mieszkaniowego łączy się ściśle sprawa obniżenia kosztów budowy.

Jasne jest, że mechanizacja budownictwa, jak również zastosowanie racjonalnych metod wydatnie obniży koszty budowy i pozwoli na lepsze wykorzystanie funduszów państwowych. Niezależnie jednak od te[illegible] budownictwa mieszkaniowego musi być przebudowany ściśle re[illegible] nieszczędności. Te niezgodności musimy usunąć [illegible] zrezygnować z [illegible] by nawet z balkonów, [illegible] centralnego ogrzewania [illegible] nych domach i t. p. Te drobne niewygody niewątpliwie [illegible] się, jeżeli za tę cenę łatwiej będzie zaspokoić potrzeby mieszkaniowe jeszcze pewnej ilości rodzin robotniczych.

Gdy mówimy o nadaniu rozmachu pracom budowlanym, nie sposób zapominać o sprawie najważniejszej, a mianowicie o samych budowlanych. Od nich bowiem zależy wykonanie wszystkich zamierzeń.

Najważniejszą sprawą jest zagadnienie likwidacji sezonowego [illegible] robotników budowlanych. Na takie marnotrawstwo sił roboczych nie można w żadnym wypadku pozwolić. Dlatego też sprawa przedłużenia sezonu budowlanego na cały rok jest najbardziej kapitalną sprawą, od której zależy pełne wykorzystanie sił roboczych.

Po wtóre — ogromne znaczenie posiada bardzo dalsze rozpowszechnienie racjonalnych metod budownictwa — t. zw. systemu zespołowego. W ciągu ostatniego półrocza [illegible] systemu [illegible] wydajność [illegible] na budowach prawie [illegible] pracuje już 200 zespołów trójkowych. Jednakże, [illegible] dotąd, istnieją poważne opory ze strony niektórych [illegible] mistrzów, [illegible] inżynierów budowlanych, którzy nie chcą iść nowymi torami [illegible] w budownictwie. Jasne, że takie stanowisko świadczące o niechęci i konserwatyzmie części pracowników budowlanych musi być z całą konsekwencją zwalczone. Jest to poważne zadanie nowatorów i przodowników pracy przemysłu budowlanego.

Po trzecie — w związku z wprowadzeniem nowoczesnych maszyn i inowacji w dziedzinie budownictwa wyłania się sprawa podniesienia kwalifikacji i przekwalifikowania dziesiątków tysięcy robotników budowlanych.

I wreszcie — w ślad za górnikami i robotnikami przemysłowymi — również robotnicy budowlani muszą szerzej rozwijać ruch współzawodnictwa pracy, który powinien objąć 175-tysięczną rzeszę budowlanych. Nie ulega wątpliwości, że wskazania ostatniego Zjazdu Związku Zaw. Rob. Budowlanych będą w tym niezwykle pomocne.

Na koniec należałoby zwrócić uwagę na jeszcze jedną sprawę. Zatrzymaliśmy się nad zagadnieniami budownictwa mieszkaniowego. Ale gdy mówimy o sprawie realizacji wielkich planów, nie wolno nam zapominać o mniejszych zagadnieniach lecz nie mniej ważnych zagadnieniach drobnych remontów.

Reasumując należy stwierdzić, że zagadnienie likwidacji problemu mieszkaniowego nie tylko zależy od wielkości funduszów, jakie państwo przeznacza na budownictwo mieszkaniowe, funduszów stale wzrastających. [illegible] Ta sprawa zależy również od wielu innych czynników, z których [illegible] najważniejszym jest sprawna i ofiarna praca pracowników i personelu technicznego przedsiębiorstw budowlanych, [illegible] twórcza inicjatywa mas robotników budowlanych.

# USA przeciw dziełu odbudowy
## krajów zniszczonych przez Niemców

Zarówno podczas wojny jak i w pierwszym okresie powojennym wiele mówiono o konieczności odbudowy państw zniszczonych przez Niemców. Obiecywano kredyty, jak również dostawy materiałowe. Szczególnie hojne w rzucaniu obietnic były Stany Zjednoczone. Zniszczona Europa w tych obietnicach i przy zeznaniach pokładała wielkie nadzieje, widząc w nich nie tylko [illegible] zniszczonego państwa [illegible] obowiązek kraju, który nie tylko w [illegible] okupacji nie [illegible] się [illegible] ale dokonał w czasie jej trwania wiele i dobrych interesów.

### Rozbijanie współpracy

Na stanowisku niezbędnej pomocy dla państw zniszczonych stanęła również utworzona po wojnie Organizacja Narodów Zjednoczonych, która dla rozwiązania tego problemu powołała specjalne instytucje. Ścisła współpraca wszystkich narodów była stale podkreślana jako niezbędny warunek procesu odbudowy. Za koniecznością utrzymania tego warunku niezmiennie wypowiadała się Europejska Komisja Gospodarcza ONZ we wszystkich swoich uchwałach i publikacjach. Stał ona na stanowisku że przywrócenie równowagi gospodarczej w Europie jest jak najściślej związane z rozbudową wymiany towarowej między Wschodem i Zachodem, domagające się wielokrotnego zwiększenia obrotów.

Stany Zjednoczone od dłuższego już czasu robią wszystko, aby utrudnić gospodarczą współpracę narodów europejskich, aby uniemożliwić przeprowadzenie odbudowy zniszczeń wojennych. Popierając we wszystkich dziedzinach Niemców, przyznając im poważne kredyty oraz otaczając ich opieką polityczną, równocześnie występując zdecydowanie przeciwko potrzebom narodów najbardziej dotkniętych i najwięcej zniszczonych wojną.

### Metoda nacisków

[illegible] tego rodzaju polityka [illegible] się ani z Kartą Narodów Zjednoczonych, [illegible] z aktualnymi uchwałami Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ. Realizując plan Marshalla celem dokonania podboju gospodarczego Europy, przy pomocy [illegible] swych przemożnych wpływów i poprzez naciski [illegible] od siebie państwa, Stany Zjednoczone odsuwają zdecydowanie [illegible] od [illegible] międzynarodowej, zastrzegając dla siebie pozycję wyłącznego dyktatora i dyspozytora.

Dlatego Stany Zjednoczone wprowadzają zakaz eksportu do krajów Europy Wschodniej, a mianowicie i do Polski, do krajów, które doznały największym zniszczeniom i najbardziej potrzebują pomocy w dziele odbudowy. Stany Zjednoczone nie tylko wprowadzają zakaz eksportu swoich towarów, ale ponadto zmuszają uzależnione od siebie marshallowskie państwa Europy Zachodniej do ograniczenia obrotów towarowych z krajami wschodniej Europy.

### Min. Modzelewski piętnuje

To postępowanie imperialistów amerykańskich napiętnował w [illegible] ONZ min. Modzelewski, a [illegible] w sprawie dyskryminacji w handlu zagranicznym do maga się potępienia zarządzeń, które przeszkadzają [illegible] rozwojowi międzynarodowych stosunków handlowych i są sprzeczne z celami i zasadami Karty ONZ.

W przedłożonej rezolucji polski minister spraw zagranicznych podkreśla, że Narody Zjednoczone powinny dążyć w dziedzinie międzynarodowej współpracy gospodarczej do rozwiązań, które doprowadziłyby do umocnienia pokojowych i przyjacielskich stosunków między narodami, a domaga się, aby ONZ zaleciła wszystkim narodom członkowskim, by nie stosowały wobec innych krajów dyskryminacji gospodarczych.

### Perfidna metoda

W tym czasie, kiedy Polska poprzez dostawy węgla oraz innych towarów bierze czynny i poważny udział w dziele odbudowy państw Europy Zachodniej, sama zamiast pomocy spotyka się z szykanami, które utrudniają jej usuwanie zniszczeń wojennych.

Jak perfidna jest polityka Stanów Zjednoczonych świadczy fakt, że zamówienia polskie na rynku amerykańskim są w znacznym stopniu zapłacone. Innymi słowy, wstrzymując wysyłkę zamówionych towarów, zmusza się zrujnowaną bledną Polskę, aby finansowała bogate Stany Zjednoczone.

### Pokonujemy trudności

Od 1946 r. leży w Międzynarodowym Banku Odbudowy wniosek Polski o przyznanie jej kredytu w wysokości 600 milionów dolarów. W ub. roku bawiła w Polsce komisja ekspertów wspomnianego banku celem zbadania [illegible] naszych potrzeb inwestycyjnych w przemyśle węglowym. Opinia tej komisji wypadła dla nas przychylnie, ale naciskowe intrygi Stanów Zjednoczonych uniemożliwiają powzięcie korzystnej dla [illegible]

[illegible] postępuje naprzód, ponieważ państwa marshallowskie, nad którymi Stany Zjednoczone [illegible] swą „opiekę", przechodzą poważne kryzysy gospodarcze. Stany Zjednoczone nie pomagają więc skutecznie swoim „podopiecznym", a ponadto utrudniają pracę takim krajom jak Polska, które problem odbudowy rozwiązują w oparciu przede wszystkim o własne siły.

# Ponad 667 milionów zł wpłynęło na Wspólny Dom
## [illegible]

Dwie grube linie czerwone i zielona biegną przez krótki okres równolegle, potem zielona przełamuje się z czerwoną, i ostro wznosi się do góry — jak mniej więcej wygląda bardzo przejrzysty wykres obrazujący sumę zadeklarowaną i wpłaconą przez świat pracy na Wspólny Dom.

W ostatnim miesiącu ogólna ilość wpłat przewyższyła znacznie sumę przewidzianą na podstawie obliczeń deklaracji i wyniosła na dzień 1 listopada 667.117.168 złotych.

Prodującę województwo śląsko-dąbrowskie w dalszym ciągu wysunęło się wyraźnie na pierwsze miejsce i wpłaciło już 46,8 procent ogólnej zadeklarowanej sumy. Za nim [illegible] ostatnim wykazie uplasowały się: Warszawa, która nadpłaciła 12,4 procent, województwa: szczecińskie (10,6 proc. nadpłaty), poznańskie (9,5 proc. nadpłaty).

Ożywienie w ostatnich tygodniach działalności kół w terenie, jak również okres przedkongresowy bardzo dodatnio wpłynęły na aktywniejszy udział naszych towarzyszy w akcji wpłat na Wspólny Dom.

Bilans ostatnich wpłat wypadł więc dodatnio. Jeżeli chodzi o większość województw, to dowodzi to tylko [illegible] aktywności pełnomocników [illegible] działalności sprawniejszej aparatu technicznego, ale w pierwszym rzędzie głębszego zrozumienia znaczenia akcji wśród szerokich rzesz towarzyszy zarówno z PPR, jak i z PPS. Niedociągnięcia, jakie należy zanotować na terenie niektórych powiatów województw łódzkiego i białostockiego mają już raczej charakter sporadyczny i należy sądzić, że w najbliższym czasie zostaną usunięte — powinni o to zadbać pełnomocnicy tak województwa jak i powiatowi oraz wszyscy towarzysze z tych terenów.

W ciągu miesiąca listopada, ostatniego miesiąca poprzedzającego historyczne dnie kongresu, sprawa wpłat na Wspólny Dom musi być troską każdego towarzysza i powinna stać się widomym symbolem jego stosunku do przyszłej zjednoczonej partii robotniczej. (PAP —

# Co mówi się we Francji i Anglii o Polsce
## Wywiad z tow. Gebertem

WARSZAWA — Sekretarz Komisji Centralnej Związków Zawodowych tow. Bolesław Gebert, po powrocie z Francji i Anglii udzielił przedstawicielowi PAP wywiadu, w którym omówił wzrost aktywności i wpływów ruchu zawodowego walczącego w tych krajach o sprawiedliwość społeczną i utrwalenie pokoju.

Strajk górników francuskich — mówi tow. Gebert — podobnie jak i inne strajki, cieszy się nie tylko całkowitym poparciem klasy robotniczej Francji, ale poparcie to również udzielane większość inteligencji, część mieszczaństwa i wielu chłopów.

Ramię w ramię z górnikami francuskimi walczą w akcji strajkowej górnicy polscy, zatrudnieni we Francji.

Jestem przekonany, że opory górników te metody nie złamią. Zacięte z jaką walczą świadczy, że zwycięstwo będzie przy strajkujących.

W Anglii natomiast zauważyłem duży wzrost aktywności w działalności związkowej. W związku z tym wzmaga się też presja prawicy związkowej na ośrodki postępowe.

Również w angielskim ruchu zawodowym zaniepokojenie polityką zagraniczną Bevina, tolnie nieufność do popierania przez Bevina polityki amerykańskiej, a w szczególności do planu Marshalla.

— Co mówi się we Francji i Anglii o Polsce?

— Działacze związkowi, którzy odwiedzali Polskę stwierdzają, że kraj nasz odbudowuje się po wojnie szybciej, niż inne kraje. Zgromadzenia, na których nasi goście składają po powrocie sprawozdania, cieszą się wielkim zainteresowaniem. Ze zdziwieniem przyjmowano odemnie wiadomość o stopniowej likwidacji kartek zaopatrzeniowych w Polsce. W Anglii nawet materiały wydawane są na kartki.

Podziw i zazdrość wywołuje fakt konsolidacji klasy robotniczej w Polsce. Związkowcy francuscy i angielscy rozumieją dobrze, że jedność klasy robotniczej wzmacnia pokój, utrwala zdobycze rozpoczęte i gwarantuje klasie robotniczej perspektywy budownictwa socjalistycznego — kończy sekretarz KCZZ.

# Szkolenie partyjne PPS i PPR
## na obecnym etapie

[illegible] w polskim ruchu robotniczym charakteryzuje się wzmożoną aktywnością ideologiczną klasy robotniczej, czego żywym dowodem jest między innymi szeroko przejawiana w szeregach członkowskich potrzeba zdobywania znajomości teoretycznych założeń ruchu i pogłębiania tą drogą własnej świadomości politycznej.

Od kwietnia br. rozpoczęte zostały w skali masowej wspólne kursy PPS i PPR dla aktywu partyjnego. Pierwszy turnus tych kursów zakończył się w lipcu br. Objęte nim zostało około 50.000 towarzyszy. We wrześniu br. zorganizowane zostały wspólny turnusy szkół wojewódzkich i szkoły centralne — tym samym szkolenie na wszystkich szczeblach zostało całkowicie ujednolicone.

W ramach akcji masowej przystąpiono obecnie do zorganizowania II turnusu masowych kursów dla aktywu partyjnego. Zadania tego turnusu polegają na uzbrojeniu słuchaczy w wielki dorobek ideologiczny Plenum KC PPR i Rady Naczelnej PPS i przygotowania ich do jaknajlepszego wykonania zadań stojących na nowym etapie, walki klasowej. Dlatego też nowy program kursów zawiera szereg tematów nie objętych programem pierwszego trunusu.

### PROGRAM TEMATÓW

Program ten przewiduje przerobienie na kursach następujących tematów:

1. Dwa nurty w międzynarodowym ruchu robotniczym.
2. Z dziejów polskiego ruchu robotniczego
3. ZSRR — kraj socjalizmu
4. Czego nas uczy historia WKP(b).
5. Gospodarka Polski i drogi jej rozwoju.
6. Drogi rozwojowe wsi polskiej.
7. Partia — czołowy oddział klasy robotniczej i narodu
8. Treść klasowa państwa demokracji ludowej.
9. Polska [illegible] sytuacji międzynarodowej.
10. Tezy programowe zjednoczonej partii Polski.

Na temat "Z dziejów polskiego ruchu robotniczego" przeznacza się trzy zajęcia zasadnicze oraz zajęcia seminaryjne na podstawie uchwał Plenum KC PPR i Rady Naczelnej PPS.

### ODPRAWY SZKOLENIOWE

Obecnie zostały już przeprowadzone w całym kraju wojewódzkie odprawy szkoleniowe z udziałem delegatów Wydziałów Szkoleniowych CKW PPS i KC PPR, które na podstawie w/w instrukcji opracowały szczegółowe plany II turnusu kursów masowych.

Na odprawach wojewódzkich zgodnie podkreślono, że czynnikami warunkującymi pozytywne wyniki akcji szkolenia masowego są:

1) sprawnie działające Komisje Szkoleniowe na wszystkich szczeblach,

2) wystarczająca ilość dobrych, politycznie sprawdzonych wykładowców, uchwycona organizacyjnie i stale instruowana oraz doszkalana,

3) odpowiedni dobór słuchaczy, przede wszystkim spośród aktywu robotniczego oraz z uwzględnieniem obiektywnych możliwości ciągłego uczęszczania kursantów na wszystkie zajęcia w ramach [illegible]

4) pomoc terenowego aparatu partyjnego w pracy Komisji Szkoleniowej.

Zainteresowanie komitetów fabrycznych i terenowych kursami jest bardzo żywe i daje podstawę do przewidywania pomyślnego przebiegu całej akcji

### KURS DLA NAUCZYCIELI

Ze względu na [illegible] doniosłość roli nauczyciela, [illegible] partii w życiu polityczn[illegible] [illegible] i kulturalnym [illegible] [illegible] i chłopskich [illegible] [illegible] cjalna forma kursów o charakterze samokształceniowym obejmująca wszystkich nauczycieli członków PPS i PPR.

Program kursu dla nauczycieli w skali masowej obejmuje te same dziesięć tematów, co II turnus kursów dla aktywu oraz Statut Zjednoczonej Partii. Opracowane w broszurkach biblioteki szkolenia partyjnego poszczególne tematy, zostaną rozprowadzone między nauczycieli, którzy samodzielnie przerobią broszurki oraz podaną w nich dodatkową lekturę. Raz w miesiącu w ośrodku powiatowym odbędzie się konsultacja, przeprowadzona przez specjalnie delegowanego członka Komisji Szkoleniowej. Czas trwania całego masowego kursu nauczycielskiego przewidywany jest na 5 — 6 miesięcy.

### SZKOLENIE WIEJSKIE

Odrębne zagadnienie w ramach prac szkoleniowych partii stanowi szkolenie wiejskie. Zaostrzająca się walka klasowa na wsi i wynikająca stąd konieczność uświadamiania mas chłopów mało i średniorolnych, co do treści tej walki, stawia przed partią obowiązek intensywnego podnoszenia poziomu ideologicznego chłopów PPS-owców i PPR-owców.

Ze względu na olbrzymie trudności organizowania normalnych kursów na terenie wsi Wydziały Szkoleniowe CKW PPS i KC PPR stworzyły specjalną formę szkolenia wiejskiego Pomyślana ona jest dwustopniowo, jako szkolenie na kołach gromadzkich (wszystkich członków) oraz szkolenie aktywu.

[illegible] polegać będzie na wspólnym przeczytaniu i przedyskutowaniu przez oba koła PPS i PPR specjalnej wkładki szkoleniowej do „Chłopskiej Prawdy” i „Chłopskiej Drogi”. Jakie od połowy [illegible] się będą [illegible]

### PROBLEMATYKA DLA [illegible]

Zgromadzeni członkowie [illegible] przeczytają i omówią [illegible] wkładkę pod kierownictwem [illegible] nego z sekretarzy lub wy[illegible] go przez nich członka koła. [illegible] ty poszczególnych wkładek [illegible] zać się będą ściśle z problematyką wiejską. Przewiduje się rozpracowanie następujących zagadnień:

1) Na jakich zasadach opiera się Zjednoczona Partia.

2) Na czym polega wyzysk na wsi i jak z nim walczyć.

3) Co łączy chłopów małorolnych i średniorolnych z klasą robotniczą.

4) Jacy powinni być członkowie Partii na wsi

5) Jakie ma zadanie spółdzielczość na wsi i kto powinien nią kierować.

6) Jak żyje wieś w Związku Radzieckim.

7) Gospodarka Polski Ludowej i drogi jej rozwoju.

8) Polska Ludowa w obronie pokoju i niepodległości.

Te same zagadnienia zawierać będą organizowane co dwa tygodnie, niedzielne kursy dla aktywu, obsługiwane przez wytypowanych na Komisjach Szkoleniowych powiatowych wykładowców.

x

Doświadczenia I turnusu wspólnego szkolenia wykazały, że ścisłe współdziałanie obu aparatów partyjnych w zakresie szkolenia, pozwala nie tylko na osiągnięcie pozytywnych wyników, ale i na rozszerzenie ram pracy tego odcinka ideowo-wychowawczego partii, jakim są wszelkiego rodzaju kursy i szkoły partyjne.

ALICJA AFANASJEW

## Poseł Argentyny u Prezydenta R. P.

WARSZAWA — 9 bm. poseł [illegible] zwyczajny i minister pełnomocny Republiki Argentyńskiej w Warszawie, Pan Martin Luis Drago złożył Prezydentowi R. P. listy uwierzytelniające.

Na froncie Czynu Kongresowego

# Dalsze dowody entuzjazmu robotników

WARSZAWA. — Dalsze zakłady pracy w całej Polsce deklarują w odpowiedzi na apel górników z Zabrza przedterminowe wykonanie pla[illegible] zjednoczenia partii robotniczych.

### PAPIERNIA W MIRKOWIE.

Załoga fabryki papieru w Mirkowie postanowiła wykonać roczny [illegible] produkcji na dzień 10 grudnia [illegible] roku ponad plan 50 tys. kg pa[illegible]

### PAROWOZOWNIA W GDYNI.

Załoga parowozowni w Gdyni [illegible] chwaliła wykonać roczny plan [illegible] do dnia 1 grudnia b. r., zobowiązała się ponadto [illegible] w zakresie specjalnych [illegible] hamulców (600 wagonów), oraz 11 proc. rewizji okresowych przy wagonach osobowych.

### RAFINERIA „JASŁO”.

Załoga rafinerii „Jasło” postanowiła przerobić w listopadzie i grudniu po 4.000 ton surowca miesięcznie, a po wykonaniu zamierzonej nadwyżki osiągnąć zamiast planowanych 15.000 ton — 26.000 ton [illegible]owych produktów.

### MONOPOL TYTONIOWY.

Załoga wytwórni Polskiego Monopolu Tytoniowego zobowiązała się wykonać roczny plan produkcji do dnia 10 listopada b. r. i wyprodukować w pozostałym okresie b. r. towar wartości 720 mil. złotych.

### WŁÓKNIARZE.

[illegible] wykonać plan roczny do 15 grudnia [illegible] i dać do końca b. r. produkcję włókien sztucznych wartości 330 mil. zł.

Załoga państwowych zakładów przemysłu dziewiarskiego nr. 1 w Łodzi postanowiła do dnia otwarcia Kongresu Zjednoczeniowego wykonać ponad plan roczny 130.432 sztuki artykułów dzianych, a do końca roku — 217.676 sztuk ponad plan.

Załoga ośrodka nr. 4 państwowej fabryki konfekcji w Łodzi zobowiązała się wykonać plan roczny produkcji wartości 1.409 milj. zł. do dnia 10 b. m. z nadwyżką wartości 122 milj. zł. do dnia zaś Kongresu wyprodukować dodatkowo 163.740 sztuk konfekcji, wartości 125 milj. zł., a do końca roku wykonać plan roczny z nadwyżką wartości 24.600.000 zł.

[illegible] PZPB nr. 14 zobowiązała się dać do końca roku też 130 tys. metrów tkanin i 45 tys. kg przędzy ponad liczby, przewidziane planem. Załoga wielkich zakładów wełnianych PZP nr 4 w Łodzi zobowiązała [illegible] do [illegible] planu [illegible] a do końca roku wykonać 54 tys. kg przędzy ponad plan, wartości 47 milj. zł.

Załoga PZ przemysłu dziewiarskiego im. Kasprzaka zobowiązała się dać w b. r. ponad plan 35 tys. sztuk bielizny jedwabnej i 14 tys. par rękawiczek. Plan roczny produkcji wykonany zostanie przez robotników do 3 grudnia b. r.

### STALOWA WOLA.

Załoga huty „Stalowa Wola” postanowiła podwyższyć produkcję o [illegible] 15 grudnia b. r.

# Doniosła rezolucja włókniarzy
## na rzecz zespołowego współzawodnictwa

ŁÓDŹ. Zarząd Główny Zw. Zawodowego Pracowników Przemysłu Włókienniczego w Polsce zwołał nadzwyczajną konferencję, poświęconą omówieniu kwestii usprawnienia i udoskonalenia dotychczasowych form zespołowego i indywidualnego współzawodnictwa pracy w przemyśle tekstylnym. Obecni byli na naradzie przewodniczący i sekretarze wszystkich rad zakładowych, członkowie komitetów współzawodnictwa pracy oraz kierownicy oddziałów Zw. Włókniarzy z całego kraju.

W rezolucji podjętej imieniem 300 tys. rzeszy włókniarzy uchwalono, że zespołowe współzawodnictwo uznaje się jako wyższą i lepszą formę ruchu współzawodnictwa, która pozwoli włączyć [illegible] szersze masy włókniarzy do [illegible] Rezolucja [illegible] kierownictwa fabryk i oddziałów związkowych oraz rady zakładowe do powołania specjalnych komitetów współzawodnictwa pracy przy tych fabrykach, gdzie one jeszcze nie istnieją oraz do opracowania w skali lokalnej regulaminów współzawodnictwa zespołowego i indywidualnego.

Końcowa część uchwały zawiera zobowiązania racjonalizatorów zakładowych i przodowników pracy do dzielenia się doświadczeniami i przekazywania swoich umiejętności wszystkim robotnikom przemysłu włókienniczego.

Zrobimy wszystko co w naszej mocy, ażeby [illegible] zobowiązania w [illegible] Kongresu Zjednoczeniowego [illegible] ciągłości wykonane; 2) [illegible] ny produkcyjny były [illegible] 3) kraj nasz jak [illegible] przeszedł drogę do socjali[illegible]

# Proces Pużaka w pełni potwierdza rozbijacką i zdradziecką robotę WRN

WARSZAWA — W czwartym dniu rozprawy przeciwko członkom WRN sąd wysłuchał zeznań osk. Krawczyka.

W ciągu rozprawy odczytano list Krawczyka do Szturm de Sztrema. Osk. Krawczyk pisze tam, że akcja tworzenia komórek WRN w łonie PPS „dała doskonałe wyniki”.

Krawczyk przyznał się do wydania przedstawicielowi Stronnictwa Narodowego listy działaczy komunistycznych, [illegible] którymi endecy chcieli się „rozprawić”

### TERAZ DOPIERO SIĘ DZIWI

Z kolei przed Sądem staje oskarżony Misiorowski. Zeznaje on, że po okupacji spotykał się z Rzepeckim, „delegatem sił zbrojnych [illegible]” Rzepecki prosił o urządzenie spotkania z członkiem WRN, Obarskim. Spotkanie doszło do skutku. Rzepecki z Obarskim omawiali sprawy prasowe.

Prok. Oskarżony traktował Obarskiego jako kogo?

Osk.: Jako znajomego.

Prok.: A po linii organizacyjnej?

Osk.: Jako towarzysza.

Prok.: O Rzepeckim oskarżony wiedział kogo reprezentuje?

Osk.: Tak jest.

Prok.: Czy nie dziwiło oskarżonego, że Rzepecki rozmawia z jego towarzyszem Obarskim, członkiem WRN, o sprawach prasowych?

Osk.: Teraz mnie to dziwi i gdyby to obecnie miało miejsce, to bym do takiego spotkania nie doprowadził.

### RZEPECKI FINANSUJE WRN?

Prok.: Czy oskarżony zwracał się do Rzepeckiego o pieniądze?

Osk.: Tak jest.

Prok.: Na czyje polecenie?

Osk.: Na polecenie Zaremby.

Prok.: — Dla kogo?

Osk.: — Na wybory dla organizacji WRN. (!)

[illegible] — Zaremba zwracał się do osk., aby wymógł na Rzepeckim wyasygnowanie tych dolarów dla WRN, tak?

[illegible] — Tak jest

Prok.: — Czy oskarżony nie [illegible] świadomy [illegible] wówczas kto ma [illegible] WRN?

Osk.: — Nie orientowałem się

### DOLAROWE ZAPOMOGI

Z kolei osk. w[illegible] rozporząd[illegible] przechowywał u siebie. Jeśli chodzi o jednorazowe zapomogi, z których korzystało od 20 do 25 o[illegible] wypłacano od 10 do 100 dolarów, stałe zaś dotacje były wypłacane w różnych wysokościach. [illegible] tej Zaremba przed wyjazdem zagranicę podjął 2 tys. dolarów potem wysłano mu za granicę 20 tys. dol. oraz Białas — 180 dol., Pużak i Dzięgielewski otrzymywali miesięcznie po 60 dol.

### „DOBRANY” ZESPÓŁ

Odpowiadając na pytanie prokuratora, dotyczące zebrania informacyjnego w styczniu 1946 r. oskarżony stwierdza, że Zaremba traktował [illegible] zebranie jako „pożegnalne”

Prok.: Czy Zaremba mówił coś odnośnie kierownictwa organizacji?

Osk.: — Mówił, że zespół dobrze się dobrał bo Pużak będzie przewodniczącym. Dzięgielewski zajmie się sprawami organizacyjnymi, Szturm de Sztrem będzie sekretarzem, a skarbnikiem będzie Białas.

### PUŻAK KIEROWNIKIEM ORGANIZACJI

Ponieważ oskarżony nie chciał [illegible] organizacja, przewodniczący [illegible] sek prokuratora odczytał zeznanie oskarżonego, złożone podczas śledztwa. W zeznaniu tym czytamy: „Kierownikiem organizacji (po wyjeździe Zaremby — przyp. red.) pozostaje Pużak Kazimierz. Należy go uważać za kierownika organizacji, to jest pewnej grupy członków WRN, którzy nie wstąpili do PPS, bądź wstąpili do PPS, tworząc razem zespół organizacyjny”. Oskarżony przyznał się do tych zeznań

### WINA „MILCZĄCEGO WSPÓŁOSKARŻONEGO”

W toku zeznań Misiorowski oświadcza, że pod wpływem obserwacji [illegible] robotniczego [illegible] i jego osiągnięć, zmienił swoje poglądy.

Potępia on grupy polityczne, reprezentujące idee socjalizmu reformistycznego i twierdzi, że są one bezwzględnie narzędziami reakcji, bowiem przeciwstawiają się budowie socjalizmu w Polsce

Na zakończenie swych wyjaśnień Misiorowski oświadcza:

„Mimo, że zdaję sobie sprawę z odpowiedzialności, która ciąży na mnie, uważam że w pierwszym rzędzie odpowiedzialność spada na tych którzy obecnie żyją za granicą, jak również muszę [illegible] przypisać [illegible] dzieć na jego współoskarżonego, któ[illegible]ry nie ma odwagi [illegible] odpowiedzialność za swą działalność”

## Premier czechosłowacki autorem powieści

[illegible] premier czechosłowackiego A. Zapotocky napisał powieść, ilustrującą życie pionierów ruchu socjalistycznego Czechosłowacji. Powieść ukaże się na rynku księgarskim w grudniu br.

W kołach literackich utwór Zapotockiego oczekiwany jest z wielkim zainteresowaniem.

# Rezolucja Kongresu Górników

## Deklaracja ofiarnej pracy

W uchwalonej na krajowym zjeździe delegatów CZZG rezolucji [illegible]

**WYRAZY SOLIDARNOŚCI Z FRANCUSKIMI GÓRNIKAMI**

Członkowie CZZG przesyłają wyrazy sympatii, podziwu i proletariackiej solidarności górnikom francuskim, walczącym po bohatersku przeciw polityce głodu i wyzysku prowadzonej przez reakcyjny rząd pod rozkazami anglosaskich imperia[illegible]

**GÓRNICZE POZDROWIENIA**

Zjazd górników pozdrawia bohaterskie narody [illegible], Hiszpanii, Izraela, Indonezji, Vietnamu i Chin, walczące [illegible] o narodowe [illegible] angielsko - amerykańskiemu imperializmowi i jego satelitom. *Jednocześnie zebrani delegaci protestują przeciwko zbrodniom popełnianym przez faszystowski reżim gen. Franco na patriotach hiszpańskich bojownikach o [illegible]*

**O JEDNOŚCI ŚWIATOWEGO RUCHU ZAWODOWEGO**

Masy [illegible] reprezentowane przez swych delegatów na krajowym zjeździe przesyłają proletariackie pozdrowienia wszystkim związkowcom zrzeszonym w Światowej Federacji Związków Zawodowych, którzy stają nieugięcie w obronie jednolitości ruchu zawodowego przeciw rozbijackim zakusom agentów imperializmu.

**WYKONANIE PLANU PRODUKCYJNEGO NACZELNYM ZADANIEM**

Zjazd górników stwierdza, że naczelnym zadaniem w dalszym ciągu pozostaje zagadnienie wykonania i przekraczania planów produkcyjnych, przy należytym spopularyzowaniu i rozwoju akcji współzawodnictwa pracy oraz przestrzegania zasady wykonania tych planów w normalnych dniach roboczych.

Delegaci polecają jednocześnie nowym władzom związkowym usunięcie dotychczasowych niedomagań i błędów w akcji podnoszenia wydajności przez objęcie współzawodnictwem całości załóg kopalnianych, nadzoru technicznego oraz ogółu pracowników administracji przemysłowej.

*Przodowników pracy należy otoczyć opieką, zarówno w zakresie warunków pracy, jak i ich stosunków rodzinnych, warunków mieszkaniowych itp. Na odcinku metod pracy zjazd polecił Zarządowi Głównemu Związku większe niż dotychczas zainteresowanie się zdobyczami w tej dziedzinie radzieckich górników — oraz zaznajomienie polskich górników z metodami pracy stachanowców radzieckich, czego dotychczas niestety nie uczyniono.*

Zjazd poleca wszystkim organom związkowym zwrócenie odpowiedniej uwagi na znaczenie narad wytwórczych, w których członkowie CZZG winni brać aktywny udział. W dalszym również ciągu stoi przed masami górniczymi zagadnienie walki z sabotażem, marnotrawstwem, absencją i o zwiększenie dyscypliny [illegible]

**OFENSYWA KULTURALNO - OŚWIATOWA**

Na odcinku kulturalno - oświatowym zjazd poleca Zarządowi Głównemu Związku dopilnowanie zreorganizowania pracy świetlic górniczych zgodnie z uchwałami ogólnokrajowej konferencji we Wrocławiu. *Świetlica górnicza winna bowiem popularyzować idee marksizmu-leninizmu, pomóc masom w przezwyciężaniu pozostałości błędów prawicowych i nacjonalistycznych, popularyzować rolę Związku Radzieckiego, jako najważniejszej siły pokoju świata całego, pogłębiać znajomość doświadczeń kraju radzieckiego i w ogóle wychowywać masy robotnicze.*

**AKTYW ZWIĄZKOWY MUSI BYĆ ZWIĄZANY Z MASAMI CZŁONKOWSKIMI**

Zjazd całkowicie aprobując uchwały KCZZ postanawia przeprowadzić reorganizację pracy ogniw związkowych tak, aby nastąpiło gruntowniejsze niż dotychczas powiązanie ich z masami członkowskimi. *Uwidoczniać ma się to w sprawnym załatwianiu postulatów robotniczych i usuwaniu stwierdzonych braków i niedomagań bez biurokratycznego ustosunkowania się do przedstawionych przez członków Związku problemów.*

**USPRAWNIENIE AKCJI WCZASOWEJ I ZAGADNIEŃ UBEZPIECZENIOWYCH**

Zjazd stwierdza konieczność zlikwidowania dotychczasowych zaniedbań na odcinku akcji wczasowej i w kwestii ubezpieczeń społecznych. Działacze związkowi muszą dopilnować, aby zarówno w związkowych domach wypoczynkowych oraz sanatoriach i lecznicach, prowadzonych przez ubezpieczalnie społeczne górnicy mieli zapewnione uczestnictwo w stosunku procentowym, zgodnym z ich faktyczną liczebnością. — *W związku z tym muszą też zniknąć wypadki protekcjonizmu i zbiurokratyzowania instytucyj ubezpieczeniowych.*

**REGULACJA PŁAC**

Zjazd poleca Prezydjum Zarządu Głównego CZZG dopilnowanie sprawy nowego uregulowania i ulepszenia układów zbiorowych, tak, aby stawki płac gwarantowały górnikom poprawę bytu, a jednocześnie odpowiadały warunkom gospodarki ogólno - narodowej.

*Zjazd wypowiada się za takim uregulowaniem płac, które by stwarzało warunki zachęcające do pracy a jednocześnie wpłynęło na zwiększenie wydajności i podniesienia zarobków robotniczych.*

**O POPRAWĘ WARUNKÓW MIESZKANIOWYCH**

Zjazd przyjmując do wiadomości sprawozdanie z dotychczasowej akcji remontu i napraw mieszkań górniczych poleca organom związkowym dopilnowanie, aby dalsze roboty przeprowadzane były zgodnie z interesami świata pracy. Zjazd stwierdza że jeszcze w wielu wypadkach istnieją w tej dziedzinie niedomagania i braki. Delegaci domagają się również, aby sprawniej następowało przekazywanie rodzinom górniczym kolonii domków [illegible].

**WYSUWANIE ROBOTNIKÓW NA KIEROWNICZE STANOWISKA**

Zjazd poleca Zarządowi Głównemu i wszystkim organom związkowym, aby w dalszej swojej pracy zwrócił baczniejszą uwagę na zagadnienie śmiałego wysuwania robotników na kierownicze stanowiska w przemyśle górniczym, i to ludzi zdolnych, prawdziwych demokratów, — którzy nigdy nie mieli nic wspólnego z zaskorupiałą przeszłością z wrogami demokracji i ludźmi obcymi klasowo.

Zjazd poleca jednocześnie wysuniętych towarzyszy na kierowniczych placówkach otoczyć należytą opieką, pomagać im w pracy i zwrócić szczególną uwagę na pogłębienie ich wiedzy fachowej.

**UAKTYWNIENIE KOBIET I KWESTIA MŁODZIEŻOWA**

Zjazd stwierdza konieczność większego niż w ubiegłym okresie sprawozdawczym uaktywnienia mas kobiecych, zarówno na odcinku zagadnień socjalnych, jak i społeczno-politycznych. *Kobiety zatrudnione w górnictwie winny być liczniej niż dotąd reprezentowane we wszystkich organach związkowych, począwszy od Zarządu Głównego a skończywszy na mężach zaufania w poszczególnych zakładach.*

Ogniwa związkowe winny także zapewnić należytą opiekę młodzieży pracującej, stwarzając jej odpowiednie warunki pracy oraz możliwość awansu społecznego drogą zdobycia [illegible] kich stopni.

**WZMOCNIĆ DYSCYPLINĘ ZWIĄZKOWĄ**

Zjazd poleca przeprowadzenie akcji zmierzającej do wzmocnienia dyscypliny związkowej na każdym odcinku działalności a także w sportowych klubach związkowych, skąd bezpośrednio muszą być wyeliminowane wszelkie objawy korupcji oraz wypadki niesportowego zachowania się zawodników.

*W końcu Zjazd wyraża przekonanie, że [illegible] rezolucji będą konsekwentnie realizowane przez Zarząd Główny CZZG i wszystkie organa związkowe, co przyczyniać się będzie do stopniowego podnoszenia bytu mas członkowskich i umacniania dzieła odbudowy kraju, w którym górnicy nie szczędzili i nie będą w przyszłości szczędzić wysiłków, ofiarnie stojąc na każdym posterunku swej pracy.*

# Górnicy chcą być przykładem dla całej polskiej klasy robotniczej

SOSNOWIEC (X) Trzeci dzień obrad II. Walnego Zjazdu Delegatów CZZG w Sosnowcu był poświęcony dyskusji.

**Była to prawdziwa konferencja robocza, dyskusja dała bowiem przyszłym władzom Związku Górników wiele ciekawego materiału, który dokładnie obrazuje warunki pracy i życia mas górniczych oraz wyraża ich najaktualniejsze postulaty.**

Lista mówców była bardzo obszerna. Przemawiali delegaci górników ze wszystkich ośrodków Zagłębia Węglowego, zarówno przedstawiciele robotników, jak i kobiet pracujących, delegaci z kopalń węgla, rudy żelaznej, węgla brunatnego i kopalń soli.

**Materiał zebrany w toku dyskusji, ze względu na jego wagę omówimy w oddzielnym artykule.**

M. in. delegaci występowali z wnioskami o zwrócenie większej uwagi na zagadnienie spółdzielni pracy, które powinny powstawać przy kopalniach i innych zakładach przemysłowych, zwiększenia aktywności na odcinku kobiecym i t. p.

## [P]omnik górnika - współzawodnika

**Tow. poseł Czerwiński, zabierając głos w dyskusji, wystąpił z wnioskiem o zrealizowanie projektu budowy pomnika górnika dla uczczenia pamięci inicjatora współzawodnictwa pracy, przodującego górnika Wincentego Pstrowskiego.**

Również w dyskusji przemawiał sekretarz KCZZ tow. Gebert, który wskazał na usiłowania imperialistów amerykańskich, dążących do rozbicia jedności związków zawodowych i atakujących klasę robotniczą USA.

**W Stanach Zjednoczonych wzmaga się prześladowanie ruchu robotniczego [illegible] wane są deportacje robotników - obcokrajowców.**

Obecnie przygotowuje się wielki proces 12 przywódców Komunistycznej Partii USA.

**Po przemówieniu tow. Geberta zebrani uchwalili rezolucję potępiając w niej ataki USA na prawa amerykańskiego ludu pracy.**

Treść tej rezolucji podajemy na innym miejscu.

**Tow. Niesporek zreasumował następnie dyskusję, wskazując na istotne błędy, jakie w swej działalności popełnił ustępujący Zarząd Główny CZZG, po czym zastępca kierownika działu Zawodowego KCZZ tow. Kratko obszernie omówił zadania ruchu zawodowego na nowym etapie. Z kolei komisje zjazdowe składały sprawozdanie ze swej działalności.**

**Ustępującemu Zarządowi Głównemu jednogłośnie udzielono absolutorium.**

Zjazd zatwierdził nowy statut Związku i dokonał wyboru nowych władz. Obrady zakończone zostały uchwaleniem rezolucji, w której delegaci wyrazili swe stanowisko wobec aktualnych zagadnień ruchu zawodowego i postulatów klasy robotniczej.

## Delegaci Republikańskiej Hiszpanii przybyli na Zjazd Górników

W trzecim dniu obrad Zjazdu Delegatów CZZG przybyli do Sosnowca delegaci Hiszpanii Republikańskiej, tow. tow. Valeria Hermosa i Manuel Cortes.

**Delegaci powitani zostali gorąco przez zebranych górników, którzy niejednokrotnie już podkreślali swą solidarność z demokratami hiszpańskimi, walczącymi o wyzwolenie hiszpańskiej klasy robotniczej.**

## Górnicy potępiają ataki rządu USA na prawa amerykańskiego ludu pracy

Zjazd Górników uchwalił następującą rezolucję:

„Rząd Stanów Zjednoczonych wytoczył proces 12 przywódcom Komunistycznej Partii USA z przewodniczącym tow. Fosterem i sekretarzem tow. Dennisem na czele.

Przeciwko oskarżonym wysunięto oskarżenie „zbrodni" głoszenia zasad marksizmu - leninizmu. Burżuazja amerykańska chce ustanowić kontrolę myśli, usiłuje dławić wyzwoleńczą ideę klasy robotniczej i oderwać przywództwo od mas.

**Żadne kraty więzienne nie ujarzmią idei.**

Brutalny atak na Komunistyczną Partię Stanów Zjednoczonych i usiłowanie zakazu jej legalnego istnienia jest częścią ataku na amerykańską klasę robotniczą, związki zawodowe, które skrępowane są ustawą Tafta - Hartley'a, oraz terroru wobec Murzynów i robotników obcokrajowych.

Terrorystyczne ataki na organizacje robotnicze mają na celu obniżenie stopy życiowej klasy robotniczej i stanowią ofensywę imperialistyczną podżegaczy wojennych przeciwko pokojowi.

Zjazd Związku Zawodowego Górników Polskich potępia ataki rządu Stanów Zjednoczonych na demokratyczne prawa amerykańskiego ludu pracy. Przesyła gorące rewolucyjne pozdrowienia czołowej awangardzie amerykańskiego proletariatu — Komunistycznej Partii USA z towarzyszami Fosterem i Dennisem na czele i żąda uwolnienia oskarżonych przywódców komunistycznych.

## Pozdrowienia walczącemu narodowi Grecji

II. Walny Zjazd Związku Zawodowego Górników przesłał pozdrowienie [illegible]

W depeszy tej czytamy m. in. [illegible]

Polscy górnicy składają kategoryczny protest przeciwko krwawemu [illegible] go rządu. Wyłonionego [illegible] podżegaczy do nowej wojny z Wall Street, [illegible] który morduje najlepszych synów greckiej klasy robotniczej.

Wierzymy, że bohaterska i ofiarna walka greckiej klasy robotniczej i wszystkich mas pracujących pod przewodnictwem gen. Markosa wyzwoli naród grecki od niewoli faszystowskiej. Polska klasa robotnicza uczyni wszystko, by pomóc swym greckim braciom".

## Depesza Zjazdu Górników do KC PPR i CKW PPS

W trzecim dniu obrad zjazdu delegaci jednogłośnie uchwalili wysłać depeszę treści następującej:

**Depesza do Komitetu Centralnego Polskiej Partii Robotniczej i do Centralnego Komitetu Wykonawczego Polskiej Partii Socjalistycznej — Warszawa.**

**„Obradujący w dniu 7 listopada 1948 r. w Sosnowcu II Ogólnokrajowy Zjazd Delegatów Centralnego Związku Zawodowego Górników w Polsce w imieniu z górą 214 tys. członków wyraża swą radość w związku z wyznaczeniem terminu Kongresu Połączeniowego bratnich partii robotniczych.**

**Górnicy już niejednokrotnie dawali wyraz swemu pragnieniu organicznego zjednoczenia polskiej klasy robotniczej jako gwarancji ugruntowania i utrwalenia zdobyczy klasy robotniczej oraz jej dobrobytu i siły całego Państwa.**

**Witając zbliżający się termin Kongresu Połączeniowego Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej który położył kres rozbiciu polskiego świata pracy, trwającego z górą 50 lat, górnicy jeszcze raz podkreślają, że dla uczczenia tego historycznego momentu dołożą wszelkich sił aby plany produkcyjne wykonać przedterminowo.**

**Górnicy i w przyszłości przyrzekają pracować wydajnie, chcąc całej polskiej klasie robotniczej świecić przykładem, przy budowie Polski Socjalistycznej".**

## Pozdrowienia dla radzieckich górników

Zjazd wysłał depeszę do Centralnego Komitetu Zw. Zawodowego Pracowników Przemysłu Węglowego ZSRR treści następującej:

**Delegaci z górą 174 tys. członków Centralnego Związku Zawodowego Górników w Polsce, obradujący w dniu 7 listopada 1948 r. w Sosnowcu na II Ogólnokrajowym Zjeździe przesyłają wszystkim pracownikom przemysłu węglowego Związku Radzieckiego braterskie, proletariackie pozdrowienia.**

**Górnicy polscy przesyłają Wam jednocześnie przyjacielskie życzenia z okazji 31 rocznicy Wielkiej Rewolucji Listopadowej, która dla proletariatu polskiego jest wielkim świętem które zwiastuje ludom pracy całego świata wolność społeczną i narodową.**

**Górnicy polscy, widząc Wasze osiągnięcia chcą w swej pracy organizacyjnej i zawodowej brać przykłady z Waszych osiągnięć.**

**Dlatego też dążyć będziemy do coraz ściślejszej współpracy i pogłębienia przyjaźni, łączącej masy robotnicze Związku Radzieckiego i Polski".**

## Nowe władze CZZG

**Wybrany w trzecim dniu Zjazdu Zarząd Główny Centr. Zw. Zaw. Górników ukonstytuował swe prezydium następująco:**

**przewodniczący — Ryszard Niesporek, zastępcy — Maksymilian Tella, Stanisław Kwiatkowski, sekretarze — Czerwiński Marian, Duch Andrzej, Sławułowa Maria, skarbnik — Wosz Albert, zastępca — Wyszyński Józef, członkowie prezydium — [illegible] Józef, Stefaniak Stanisław, Bugdol Bernard, [illegible] Mucha, Wiedłuch Franciszek.**

# JAK PRACOWAŁ UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI w ubiegłym roku akademickim?

## Ponad 10 tys. studiujących w roku szkolnym 1947-48

KRAKÓW (IM) — Na uroczystej inauguracji nowego roku akademickiego, która odbyła się 8 bm. w auli Uniwersytetu Jagiellońskiego ustępujący rektor prof. dr Fr. Walter, przed przekazaniem insygniów władzy rektorskiej nowomianowanemu rektorowi prof. T. Marchlewskiemu, złożył sprawozdanie z działalności Uniwersytetu Jagiellońskiego w roku akademickim 1947-48.

Sprawozdanie to rozpoczął rektor Walter od wyrażenia hołdu pośmiertnego kolegom i pracownikom uniwersyteckim, zmarłym w ubiegłym roku szkolnym. Lista zmarłych pracowników nauki jest długa i zawiera wiele wybitnych nazwisk. Henryk Hoyer — profesor anatomii porównawczej zwierząt, Maksymilian Rutkowski — wybitny chirurg, Stanisław Łempicki — profesor literatury polskiej, Konstanty Zakrzewski — profesor fizyki, Fryderyk Zoll — profesor prawa cywilnego, Zygmunt Zawirski — profesor filozofii, Tadeusz Kowalski — profesor filologii orientalnej i sekretarz generalny PAU, Dezydery Szymkiewicz — profesor ekologii i klimatologii, Jan Blaton — profesor mechaniki teoretycznej, Stanisław Paszkowski — wybitny neurolog, pracownicy administracyjni U. J. — Łucja Frankowska, Józef Świder, Fr. Nowak, Jan Binder.

W roku akademickim 1947—48 czynnych było na Uniwersytecie Jagiellońskim 186 katedr, zatrudniających 128 sił dydaktycznych, w tym 78 profesorów zwyczajnych. Zespół uniwersytecki liczył wraz z pracownikami naukowo-technicznymi, administracyjnymi i fizycznymi — 1278 osób. Działalność naukowa wyraziła się ogłoszeniem 492 prac naukowych i 105 prac doktorskich. Wydano 674 dyplomów magisterskich, 108 lekarskich, 27 inżynierskich i 31 dyplomów pielęgniarskich (w Uniwersyteckiej Szkole Pielęgniarek). W styczniu br. odbyła się uroczystość wręczenia pierwszych dyplomów magisterskich absolwentom Studium Spółdzielczego.

W roku sprawozdawczym rozpoczęło swą działalność również nowe Studium Nauki o Polsce i Świecie współczesnym oraz nowy (siódmy) wydział, farmaceutyczny.

W celu nawiązania naukowego kontaktu z zagranicą wielu profesorów U. J. wyjeżdżało na uniwersytety zagraniczne. Jednocześnie Kraków odwiedzali uczeni innych państw. Uniwersytet Jagielloński nadał doktoraty honorowe: profesorowi literatury polskiej w Belgradzie — Julii Benešovi, historykowi Śląska — drowi Franciszkowi Popiołkowi z [illegible] Uniwersytetu Praskiego — Czernemu.

W akcji popularyzacji wiedzy zorganizowano 60 wykładów publicznych w krakowskich szkołach średnich czwarty cykl wykładów o Ziemiach Zachodnich, 21 wykładów na temat zagadnień polskiego morza, wykłady o ziemiach i życiu ZSRR oraz cykl Powszechnych Wykładów Uniwersyteckich.

W ubiegłym roku akademickim na Uniwersytecie Jagiellońskim studiowało 10 163 uczniów, w tym [illegible] płci [illegible] inteligencji pracującej [illegible]. Na kurs wstępny zapisało się 103 kandydatów, z których 52 złożyło egzamin z pozytywnym wynikiem.

Rektor Walter złożył serdeczne podziękowanie pod adresem tych wszystkich, którzy pomocni byli w organizowaniu pracy Uniwersytetu Jagiellońskiego, a przede wszystkim Ministrom [illegible] Oświaty i Zdrowia, miejscowym władzom wojewódzkim z wojewodą tow. dr. Pasenkiewiczem na czele, prezydentowi Miasta, tow. dr Dobrowolskiemu, przewodniczącym Wojewódzkiej i Miejskiej Rady Narodowej, partiom politycznym, władzom uniwersyteckim i wszystkim przyjaciołom młodzieży studiującej i Uniwersytetu Jagiellońskiego.

## 50 szkół rolniczych w Nowosądeczyźnie

[illegible] — W Nowym Sączu odbyła się konferencja nauczycieli szkół rolniczych szkół podstawowych i wykładowców w b. ośrodkach wyszkoleniowych PRW z udziałem inspektora oświaty rolniczej — inż. Józefa Gronia i wizytatora oświaty rolniczej mgr Leona Domańczuka, którzy wygłosili referaty programowe.

Jak wynika z powyższych referatów, powiat nowosądecki został podzielony na 6 okręgów szkolnych, w których mieści się 188 gromad i 16 gmin, na których to terenie działa obecnie 5 szkół średnich rolniczych i dwuletnim zakresie nauczania i 45 trzyletnich szkół rolniczych o charakterze podstawowym, zwanych szkołami przysposobienia rolniczego.

## 170 dzieci pracowników naftowych korzystało z kolonii

KRAKÓW (WW) — Z kolonii letnich zorganizowanych przez przemysł naftowy w roku 1948 korzystało 1709 dzieci pracowników przemysłu naftowego.

Niezależnie od wspaniałych warunków klimatycznych, zdrowego i obfitego pożywienia oraz troskliwej opieki lekarskiej dzieci korzystały z zabiegów, z których samych kąpieli mineralnych pobrały 300. Zanotowano znaczny wzrost wagi u dzieci, sięgający od 1,5 — 4 kg u dziecka.

CZPN zamierza zorganizować specjalny kurs administracyjno - gospodarczy dla kierowników kolonii, aby w następnych latach podnieść jeszcze poziom organizacyjny kolonii. —

## Stała komunikacja Barbakan - Prądnik

KRAKÓW (WW) Dyrekcja Miejskich Kolei Elektrycznych w Krakowie, uruchomiła z dniem 8 bm. regularną komunikację autobusową na linii Barbakan—Prądnik Czerwony. 63 kursy dziennie na tej linii, będą się odbywały od godz. 6,30 do 22 — przy obsłudze 2 wozów.

## W ramach „Dni Tarnowa"

### Otwarcie wystawy filatelistycznej

TARNÓW (rm) — W ramach „Dni Tarnowa" otwarta została w salach Okr. Zw. Cechów Rzemieślniczych przy ul. Kopernika wystawa filatelistyczna, pierwsza tego rodzaju po wojnie, która ściągnęła tłumy młodzieży szkolnej i amatorów kolekcjonerstwa.

Wystawa mieści się w 3 obszernych salach, obejmuje całkowity zbiór znaczków polskich, poczynając od roku 1860 poprzez znaczki poczt lokalnych, okupacyjnych, miejskich, dopłatnych, lotniczych, urzędowych, poczt obozowych, wydanych za granicą w Anglii, Włoszech na Bliskim Wschodzie oraz najnowszych znaczków, wydanych w kraju.

Na specjalną uwagę zasługują pierwsze egzemplarze których cena obecna na rynku dochodzi do pół miliona złotych za sztukę i są bardzo poszukiwane. Poza tym pokazano próby, błędnodruki, znaczki niedopuszczone do obiegu, zbiory kasowników okolicznościowych i inne ciekawostki filatelistyczne.

Obok zbiorów polskich znajdują się znaczki państw słowiańskich ZSRR, Bułgarii, Czechosłowacji, Jugosławii i Ukrainy. Ogólnie wystawa liczy ponad 5 000 eksponatów i licznie jest tu reprezentowana literatura filatelistyczna.

Klub Filatelistów w Tarnowie liczy obecnie 60 członków i istnieje od przeszło 30 lat. Prezesem klubu jest dr Roman Szuszkiewicz, który w dużej mierze przyczynił się do zorganizowania wystawy filatelistycznej.

## „SP" buduje boiska sportowe

N. SĄCZ (rm) — Nowosądecka młodzież szkolna, zrzeszona w SP w ramach „trzydniówek" przystąpiła w Nowym Sączu do budowy boisk sportowych przy zakładach szkolnych. Prace te wykonuje młodzież samodzielnie i jedynie narzędzia dostarcza bezinteresownie Zarząd Miejski.

I tak młodzież II państw. Gimn. im. Bol. Chrobrego pracowała przy budowie swego boiska sportowego na dziedzińcu szkolnym oraz na stadionie KKS „Sandecji", gdzie usypała wał na miejsca stojące i zniwelowała teren pod boisko koszykówki i siatkówki.

Młodzież Lic. Pedagogicznego buduje boisko i wywozi ziemię na boisko przy Gimnazjum im. Konopnickiej.

Młodzież Gim. i Lic. Handlowego przystąpiła do całkowitej przebudowy swego boiska sportowego. Obecnie prowadzone są prace ziemne pod kierownictwem ob. Englerta i ob. Daresza, w wyniku których ma powstać lodowisko.

Prace prowadzone są grupami w dnie wolne od nauki i na ten cel przeznaczone.

## Przygotowujemy młodzież do spółdzielczości wytwórczej

### Konferencja instruktorów spółdzielni uczniowskich

KRAKÓW (WW) — W ośrodku szkoleniowym na Woli Justowskiej odbyła się konferencja instruktorów spółdzielni uczniowskich ze wszystkich powiatów woj. krakowskiego, zorganizowana przez delegaturę Centralnego Związku Spółdzielczego. —

Po zagajeniu tow. dr Rzadkowskiego, omówiono w referatach i dyskusji wytyczne do dalszej pracy spółdzielni uczniowskich, wynikające z ogólnych przemian w spółdzielczości, a zwłaszcza potrzeb rozwojowych.

Referenci z ob. ob. wizyt. Krupińskim, prez. Wardakiem i insp. Dusiem na czele, zwrócili szczególną uwagę na przygotowanie młodzieży szkół zawodowych (rolniczych i innych) do prowadzenia spółdzielni wytwórczych i pracy. W szkołach internatowych natomiast, celem spółdzielni uczniowskich jest zaprawienie do zespołowego zaspokajania potrzeb.

Instruktorzy spółdzielni uczniowskich winni nadto czuwać nad tym, by wszędzie wiązano pracę tych spółdzielni z całokształtem ustroju państwowego i gospodarki planowej, jak również nastawiano je na realizację konkretnych celów gospodarczych przy należytym postawieniu udziału społecznego czynnika kontrolnego.

# Film radziecki

## Społecznie - artystycznie - technicznie

### (Uwagi pofestiwalowe)

W Stanach Zjednoczonych mówi się o „przemyśle filmowym", w Związku Radzieckim o „sztuce filmowej". Te dwa określenia filmu najlepiej obrazują różnicę między filmem amerykańskim a sowieckim. Z jednej strony — amerykańskiej — mamy produkcję obliczoną tylko na finansowy zysk, schlebiającą nieraz tak najniższym instynktom odbiorcy, z drugiej — twórczość artystyczną i tym samym wychowawczą, gdyż sztuka, czy to będzie film, teatr czy literatura, jest zawsze twórczością dydaktyczną.

Film radziecki, mimo iż jest filmem stosunkowo młodym, zapisał kartę historii wielkimi wydarzeniami artystycznymi. Kiedy w początkach filmu dźwiękowego ogólny poziom filmów na całym świecie wyraźnie się obniżył, postępową rewolucję przyniósł właśnie od strony filmu radzieckiego. Rewelacyjne dzieło Pudowkina „Burza nad Azją" obudziło wiedzę że snu zaspanych producentów i reżyserów, ukazując im, czym powinien być właściwie film.

Te rewolucyjne tradycje kultywuje film radziecki po dziś dzień. W ciągłym dążeniu naprzód szuka on coraz to nowych i doskonalszych form dla wyrażenia swej treści, nie ulegając przez to największemu niebezpieczeństwu, jakie grozi sztuce filmowej: kostnieniu w teatralnych dialogach i jedności miejsca.

Wielki pokaz filmów radzieckich, który odbył się na naszych ekranach w miesiącu wymiany kulturalnej polsko-radzieckiej, pozwolił na sprecyzowanie ogólnego sądu o filmowej twórczości Związku Radzieckiego. Widzieliśmy wiele filmów starych, ale też wiele nowych. Były wśród nich prawdziwe arcydzieła, były też i filmy słabsze. Oglądaliśmy filmy rozrywkowe, historyczne, dokumentarne i młodzieżowe.

Ogólne wrażenie, jakie nasuwa się po tym przeglądzie, to przede wszystkim wielkiej wagi fakt, że radziecka produkcja filmowa jest produkcją problemową i społeczną. Radziecki film bawi, ale zmusza też do myślenia, a tym samym uczy. Wśród 36 wyświetlanych w czasie festiwalu filmów nie było ani jednej bezmyślnej szmiry, którą się zapomina natychmiast po wyjściu z kina na ulicę, jak to zwykle bywa z filmami amerykańskimi.

Na pierwszym miejscu należy tu postawić film „Harry Smith odkrywa Amerykę", według znanej sztuki Simonowa „Zagadnienia rosyjskie", odsłaniający kulisy antyradzieckich machinacji propagandowych w Stanach Zjednoczonych. Ale i filmy o charakterze wybitnie rozrywkowym jak muzyczna „Pieśń Tajgi", komedia „Narzeczona z Turkmenii" czy „Cyrk", mają w scenariuszu tę nutę dydaktyczną, która winna znajdować swój wyraz w każdym dziele sztuki. Jeżeli mówimy o wartości społecznej filmu radzieckiego, to przy każdym utworze (bo istnieje tak samo utwór filmowy jak utwór literacki czy muzyczny) musimy postawić znak plus. Jego wartość społeczna jest bowiem zawsze dodatnia.

*

Artystycznie wyróżnia film radziecki od filmów zachodnio-europejskich a przede wszystkim od filmu amerykańskiego to, że nigdy nie „stawia on" na nazwiska gwiazd. Jest rzeczą znaną, że w Hollywood osłabia się każdy słaby scenariusz nazwiskiem renomowanej gwiazdy, co ma zapewnić jego powodzenie (kasowość). Popularność tych gwiazd opiera się przeważnie na niewybrednej reklamie, odsłaniającej tajniki życia prywatnego i zmyślającej dowoli dla nadania jej większej atrakcyjności. W ten sposób ubrane rodzynkami niesamowite często zostaje przez publiczność amerykańską jednak spożyte.

Film radziecki nie posługuje się metodą „gwiazd". Oczywiście, że i tu są aktorzy lepsi i gorsi i wielu z nich wybija się swymi zdolnościami na czołowe pozycje. Ale nazwisko popularnego aktora czy aktorki nie stanowi nigdy treści, a raczej namiastki treści, jak to się dzieje w Hollywood. Jest natomiast dalszą pozycją, która w szeregu Treść, Artyzm, Technika stanowi jeden z elementów składających się na wartość filmu.

Trudno określić, który z wyświetlanych filmów radzieckich był artystycznie najlepszy, gdyż wszystkie stoją pod tym względem na bardzo wysokim poziomie. Wybijają się filmy młodzieżowe produkcji „Sojuzdietfilm" i ich młodociani aktorzy, a następnie filmy dokumentarne i historyczne obrazy wielkiego reżysera Eisensteina.

Podkreślić trzeba z całym uznaniem, że film radziecki realizuje ten wielki postulat sztuki, który określamy jako „prawdę artystyczną". Nie ma w nim teatralnej sztuczności. Są żywi ludzie, prawdziwe dzieci, życiowe sytuacje. Film radziecki jest obrazem życia swego społeczeństwa. Jest filmem o ludziach.

Niektórzy krytycy zarzucają filmowi radzieckiemu pewne nadmierne dłużyzny, odnosząc to przede wszystkim do nastrojowych scen muzyczno-wokalnych. Oglądając filmy zagraniczne musimy jednak zawsze pamiętać o tym że dany film został stworzony dla konkretnego danego społeczeństwa, posiadającego pewien dany styl życia, i usposobienia często odmienne od naszego. Dlatego zarzut o dłużyznach, jeżeli na film radziecki patrzeć będziemy z punktu widzenia widza [illegible] kiego, a także z punktu widzenia przeciętnego widza polskiego — uznać należy za niesłuszny.

Film radziecki jest filmem o wszystkich i dla wszystkich. Nie ma w nim przykrej dwutorowości filmu amerykańskiego, gdzie [illegible] nie mówi się o tym głośno [illegible] dukuje się filmy dla [illegible] „pospólstwa".

*

Techniczna strona filmu radzieckiego stoi dziś również na wysokim poziomie. Widzieliśmy wprawdzie w czasie festiwalu filmy technicznie słabsze, jak np. „Muzyka i radość" czy „Cyrk", ale były to filmy stare. Filmy produkowane ostatnio odznaczały się doskonałą techniką fotograficzną, szczególnie jeżeli idzie o zdjęcia w tzw. plenerze.

Osobny rozdział to radzieckie filmy kolorowe, bez porównania lepsze i naturalniejsze od filmów amerykańskich. Wymienić tu należy przede wszystkim znany już widzowi polskiemu „Czarodziejski kwiat" i nowy film „Pieśń tajgi", technicznie (ale nie tylko technicznie) najlepszy film, jaki ukazał się po wojnie na naszych ekranach.

Po festiwalu filmów radzieckich w trzech rubrykach, które postawiliśmy sobie na początku niniejszych uwag, postawić więc możemy trzy plusy: plus społeczny, plus artystyczny i plus techniczny.

IRENA MERZ.

PRZYSTANEK NA ŻĄDANIE

## (Ubijaczka i gapie)

Fanatycy piłki nożnej twierdzą, że mecze piłkarskie cieszą się największą popularnością. To samo wypowiadają miłośnicy „X muzy" o kinach. Ale obserwując życie uliczne w Krakowie, z dużym prawdopodobieństwem słuszności można rzec, że w czcigodnym grodzie wszelkie rekordy popularności bije i największym „wzięciem" cieszy się zgoła inna impreza. Jest nią gapienie się na pracę robotnika obsługującego przy robotach brukowych pneumatyczną ubijaczkę.

Stoją i gapią się godzinami dzieci, co intensywniej wytrzeszczają oczy różne „paniusie" wracające z zakupów, „na stojaka" wypoczywają emeryci kołysani stukiem narzędzia, dorożkarze wstrzymują konie.

Jedno jest pewne. Nie stanie bezmyślnie nad karkiem pracującego robotnika ani członek załogi „Zieleniewskiego", ani „Kabla" ani żaden krakowski kolejarz. Ani nikt kto wie co to jest prawdziwa praca, kto podchwycił apel zabrskich górników, kto też się cieszy z odbudowy, ale cieszy się własnym czynem, i wie, że dzieło odbudowy to suma minut pracy i tego od ubijaczki i jego własnej pracy.

Niestety jeszcze wielu jest takich, którzy lubią się gapić, jak inni pracują.

Na froncie Czynu Kongresowego

# Dalsze jednostki DOKP odpowiadają na apel górników

KRAKÓW (WW) — W ślad za kolejarzami węzła krakowskiego, również funkcjonariusze szeregu innych jednostek w DOKP Kraków podjęli apel górników Zabrskich.

I tak pracownicy węzła Płaszowskiego, zebrani na wiecu, postanowili uświetnić dzień zjednoczenia polskiego ruchu robotniczego wykonaniem szeregu ponadplanowych prac.

Służba Odcinka Drogowego deklarowała wykonanie ponad plan w listopadzie 5 rozjazdów torowych, [illegible] zbiórkę złomu żelaznego wzdłuż odcinka. Rejon Budowlany wyremontuje z własnej inicjatywy [illegible] zdewastowany dom [illegible]

Kolejarze Oddz. Mechanicznego powtórzyli swoją deklarację [illegible] nania dodatkowo naprawy 2 parowozów i rewizji obrotnicy. Z uchwałami tymi solidarność wyrazili zwrotniczy i Służba Ruchu, zapowiadając podniesienie przerobienia i parowozogodziny manewrowej [illegible] gonów.

Oddział Elektr. i Warsztatów Elektrycz. postanowiły znacznie przekroczyć plan wykonaniem jeszcze w bm. blokady liniowej na odcinku Wesoła — Kraków — Łobzów — Mydlniki, skrzyni zależności na posterunku „P 2", zamontować dalekopisy na stacjach Szczakowa, Trzebinia, Oświęcim, Tarnów i Sucha. Poza tym deklarowano zainstalować łącznicę telefoniczną na 400 numerów w Krakowie.

Warsztaty Główne w Nowym Sączu, solidarnie przyłączyły się do akcji „czynu kongresowego". Kolejarze tamtejsi do końca bm. zapowiedzieli wykonanie ponad plan 2 napraw wypadkowych parowozów [illegible]

[illegible] nie Warsztaty w Nowym Sączu wezwały do współzawodnictwa Warsztaty Kolejowe Gdańsk — Trojan, a dział wagonowy warsztatów nowosądeckich — dział wagonowy warsztatów w Radomiu.

W chwili radosnego entuzjazmu kolejarze Płaszowa, nie [illegible] o tragedii narodu hiszpańskiego, uchwalając jednomyślnie rezolucję skierowaną do Sekr. Gen. ONZ, w której domagają się wolności dla aresztowanych przez reżim gen. Franco Jose, Gomera, Gavose, Antonie Seane i ich młodych towarzyszy.

# Oszukiwał towarzyszy pracy

KRAKÓW (S) — Niedawno podawaliśmy o nadużyciach, dokonanych przez dwóch pracowników fabryki czekolady „Społem", którzy sprzedawali na wolnym rynku po wysokich cenach buty czeskie, pobrane na listę dla swoich kolegów.

Okazuje się, że system zakupywania butów na listy zakładów pracy był niejednokrotnie wyzyskiwany przez oszustów, żerujących na własnych towarzyszach pracy.

Oto Sąd Okręgowy w Krakowie skazał sekretarza połączonych Rad Zakładowych kopalni węgla „Jan Kanty" i „Leopold", który przywłaszczył sobie setki asygnat na listy pracowników i sprzedawał je za bardzo wysokie ceny. Sekretarz Władysław Storzec wypełniał listy nazwiskami fikcyjnych osób i pobierał na te listy buty, uzy[illegible]

Sąd Okręgowy skazał Storzeca na 3 lata więzienia z zawieszeniem [illegible]

## Nowa katedra na U. J.

[illegible] (IM) — Przy Uniwersytecie Jagiellońskim stworzona została nowa katedra chemii jądrowej.

# TABELA WYGRANYCH 54 LOTERII

### 1-szy dzień ciągnienia 3-cie klasy

[illegible]

**Wygrane po 100.000 zł padły na Nr Nr** 9172 9735 28481 40980 52154 59866 62768 63187 63857 68264 71500 80402 86990 96111 98462

**Wygrane po 50.000 zł padły na Nr Nr** 16982 27659 41834 77972 84080 91838 97016.

**Wygrane po 20.000 zł padły na Nr Nr** 442 5481 7698 11759 12726 13112 18481 22567 26298 28570 32958 38813 43996 44180 49343 49882 51571 53233 69994 67159 79400 79493 89972 94362

**Wygrane po 10.000 zł padły na Nr Nr** 1288 1671 1874 2209 4744 8085 9755 12048 13028 16223 16331 17467 18353 18958 21676 22852 27291 27455 28398 30180 31148 31127 32974 33365 34165 34477 35744 36937 37347 38761 40290 42056 46299 47433 48441 53876 54104 54245 55319 56681 56801 56839 59262 59663 63431 64116 66736 67494 68365 70187 70458 70567 71008 72086 72352 72897 74535 76083 78305 79432 80561 82060 82491 83418 83757 84281 88184 92210 95038 96530 20765 99235 99623

**Wygrane po 4.000 zł padły na Nr Nr** 133 573 691 897 1371 888 2056 276 789 3180 882 874 909 4111 258 452 432 5338 531 560 857 738 779 868 909 6904 991 732 960 968 7111 202 227 801 704 778 8063 336 940 9434 993 10025 027 290 306 396 436 746 897 11181 331 806 867 886 12467 13134 14011 219 266 304 13077 496 865 16341 193 17014 153 271 422 516 18879 196 345 19474 926 20572 678 944 981 21048 287 846 951 22124 259 265 296 330 599 606 894 23109 379 24096 849 896 25573 802 26502 801 847 27412 28069 580 955 29026 944 198 293 30168 31467 756 32040 603 846 763 33066 470 981 34435 35496 36681 776 37322 437 458 38065 944 960 39018 072 180 530 858 [illegible] 40861 198 794 41601 301 880 12049 198

903 43110 428 604 44097 270 412 564 47288 465 723 48486 843 49087 584 837 50003 883 51385 556 983 52236 824 53238 860 990 54315 365 446 55055 198 489 56010 015 317 57448 58473 395 705 59002 293 894 60606 61614 484 588 609 62324 63269 679 954 64696 65912 956 67296 485 68186 293 851 869 69015 902 70379 968 71339 427 827 945 72645 73063 218 401 74336 894 848 75189 234 29, 185 657 76621 77080 977 78267 353 902 79280 512 535 80078 535 579 879 81401 82106 240 566 604 885 956 83385 84309 85130 530 86332 738 87361 503 512 88013 108 410 437 657 793 794 89073 096 283 311 690 739 90170 678 91054 631 683 918 92269 527 581 718 93054 588 643 94101 844 979 95288 97122 896 719 720 916 98498.

**Wygrane po 1.000 zł padły na Nr Nr** 10 11 104 81 222 306 309 82 90 406 43 521 32 76 674 722 46 99 852 970 1106 14 216 309 29 1413 25 532 41 44 88 667 92 97 736 47 70 855 2013 136 84 216 333 402 67 581 679 80 756 97 2200 542 86 644 51 88 766 862 76 916 74 4026 119 83 87 344 69 530 803 721 30 74 825 70 74 908 5003 09 22 131 68 214 328 453 77 514 607 48 98 711 22 64 814 60 973 39 6064 84 185 209 312 35 99 477 586 808 736 41 68 911 7081 96 171 261 93 95 321 61 69 82 88 642 731 827 70 926 45 80 8021 98 169 93 327 339 533 876 904 24 27 9048 63 139 76 88 202 82 467 87 504 603 32 58 817 40 924 38 44 10023 121 30 69 70 206 65 356 891 468 97 318 39 85 609 32 96 716 31 32 53 65 836 83 95 936 65 82 11063 106 40 68 71 256 68 302 68 77 411 99 530 45 84 628 712 34 58 845 55 1264 60 39 118 77 282 64 82 309 44 440 582 685 748 901 904 931 13012 166 273 307 62 88 426 74 517 84 669 80 797 976 919 75 83 14163 329 43 8 95 448 94 519 62 84 79 603 23 90 6 710 3 83 821 907 19 65 92 15087 305 26 80 364 72 639 56 823 52 859 16145 267 311 1[illegible] 460 16 54 700 24 78 869 960 69 994 [illegible] 17208 36 78 90 8 376 8 84 465 96 50 83 79 611 80 733 89 838 908 36 181

**Dalszy ciąg wygranych podany będzie jutro.**

# Akademie w rocznicę Rewolucji Listopadowej

KRAKÓW (WW) W świetlicy Zjednoczenia Energetycznego Okręgu Krakowskiego, przy pl. Szczepańskim 1, odbyła się z okazji przypadającej rocznicy Rewolucji Listopadowej uroczysta akademia, w której wzięli udział pracownicy Zjednoczenia i Elektrowni Krakowskiej.

W części oficjalnej referat okolicznościowy wygłosiła tow. Ratzowa. Po odśpiewaniu obu Hymnów pań[illegible] recytacje, produkcje chóru „YMCA", oraz występ fortepianowy prof. Thiela. Akademię zakończono odśpiewaniem „Międzynarodówki".

KRAKÓW (Lak) — Z okazji 31 rocznicy Rewolucji Październikowej odbyła się w Akademii Handlowej w Krakowie uroczysta akademia, w czasie której prof. A. H. dr Seider wygłosił odczyt „Znaczenie Rewolucji Październikowej" następnie magistrant Skawina zreferował znaczenie wymiany gospodarczej między Polską a ZSRR, po czym nastąpiło szereg produkcji artystycznych.

KRAKÓW (S) — Tramwajarze Krakowscy uczcili 31 rocznicę Rewolucji Październikowej uroczystą akademią zainicjowaną przez Komitety obu Partii oraz Radę Zakładową Pracowników.

Akademię zagaił tow. Szosta, a referat na temat Związku Radzieckiego jego osiągnięć na polu przemysłowym, gospodarczym i państwowym wygłosił tow. Jałch.

W części artystycznej Koło amatorskie odegrało jednoaktówkę Czechowa „Zaręczyny", po czym zespół dziecięcy przy akompaniamencie orkiestry tramwajarzy odtańczył w strojach regionalnych tańce ludowe.

## 20 tys. osób zwiedziło wystawę pamiątek po gen. Bemie

TARNÓW (rm) — W salach Państwowego Muzeum Ziemi Tarnowskiej, w zabytkowym ratuszu, otwarte została wystawa pamiątek z okresu Wiosny Ludów, pamiątek po gen. Józefie Bemie, ze starego Tarnowa oraz obrazów Jana Matejki pt. — „Dzieje cywilizacji w Polsce".

Wystawę zwiedziło dotychczas ponad 20.000 osób, co jest dowodem jej popularności.

Również w dziale tym Zw. Polskich Artystów Plastyków [illegible] tarnowskimi plastykami otworzył w salach własnych wystawę malarstwa współczesnego.

# Uroczyste otwarcie szkoły ZMP

KRAKÓW. (g) Dokonano tu uroczystego otwarcia organizacyjnej szkoły ZMP. Jest to jedna z pięciu szkół tego typu w kraju. Kształcić [illegible] w niej będzie 115 aktywistów (w tym 15 proc. dziewcząt), którzy w przyszłości obejmą funkcje w gminnych i powiatowych zarządach ZMP, w ZHP i SP.

Słuchacze szkoły pochodzą z trzech województw: krakowskiego, rzeszowskiego i kieleckiego. Kurs potrwa 3 [illegible]

Program szkolenia obejmuje m. in. wiadomości z zakresu wiedzy o Polsce i świecie współczesnym, historię międzynarodowego i polskiego ruchu robotniczego, ekonomię polityczną, zagadnienia młodzieżowe i organizacyjne itp.

Uroczystość otwarcia szkoły zagaił jej kierownik ob. Atlas, następnie okolicznościowe przemówienia wygłosili przedstawiciele partii robotniczych i SP, życząc uczniom pomyślnych wyników w nauce i pracy. Referat na temat zagadnień szkoleniowych wygłosił członek ZG ZMP ob. Maziarz.

Uroczystość ta [illegible] była akademią ku czci 31 rocznicy Rewo[illegible] ca komendanta wojewódzkiej Komendy SP kpt. Morawski, po czym nastąpiły śpiewy i recytacje w wykonaniu zespołów ZMP i SP.

## Dzieci dla dzieci

KRAKÓW (s) — Liga Kobiet kilka razy do roku urządza przedstawienia dziecięce, na które bardzo chętnie przychodzą również dorośli.

Ostatnio odbyła się w Lidze Kobiet dwugodzinna impreza, podczas której przez małą scenę przesunął się rozśpiewany i roztańczony korowód dzieci. Jedyną dorosłą osobą wśród występujących była Maria Biliżanka, popularna dyrektorka teatru dziecięcego, która odczytała wiersz Czukowskiego. W programie znalazły się tańce rosyjskie w wykonaniu uczennic szkoły J. Łuka[illegible]icz, skecz w wykonaniu Świetlicowej Gromadki Polskiego Radia oraz produkcje Świetlicowej Gromadki Prac. Kanalizacji Miejskiej.

Całość wypadła bardzo sympatycznie i cieszyła się zasłużonym uznaniem publiczności.

## Koncert z udziałem muzyków czeskich

KRAKÓW (IM) — Do Krakowa przybyli na gościnne występy dyrektor orkiestry symfonicznej FOK w Pradze, Vaclav Smetacek oraz wybitna pianistka czeska P. Svihlikova.

Goście wystąpią w piątek 12 bm w Filharmonii Krakowskiej. Na program koncertu złożą się: uwertura do opery Smetany „Sprzedana narzeczona" i symfonia Dworzaka w wykonaniu orkiestry Filharmonii krakowskiej, którą dyrygować będzie Vaclav Smetacek oraz koncert fortepianowy Beethovena w wykonaniu solistki Svihlikovej przy udziale orkiestry.

FILM

## „Narzeczona z Turkmenii"

Dla widza polskiego film „Narzeczona z Turkmenii" jest filmem egzotycznym. Akcja jego toczy się wśród jednego z tych narodów Związku Radzieckiego, które wśród szesnastu republik reprezentują wschodni folklor. Turkmenia, nadążając w postępie technicznym i społecznym za innymi krajami Związku Radzieckiego, zachowała swe malownicze zwyczaje ludowe, obrzędy i stroje. To właśnie ukazuje nam omawiany film.

Równolegle z właściwym wątkiem opowieści, mówiącym o miłości Ko[illegible] ce i pieśni turkmeńskie i kozackie. Jednocześnie opowiada film o wielkiej przyjaźni Turkmena i Kozaka, która, zrodzona na polu bitwy o wolność ojczyzny, wytrzymuje ogniową próbę życia.

Barwne stroje, piękne melodie, zdrowy humor — oto inne wielkie wartości tego pogodnego filmu. Są jeszcze przepiękne konie i doskonała scena ich ujeżdżania, a [illegible] emocjonujące wyścigi.

## CO ★ GDZIE ★ KIEDY

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO — godz. 19 — „Sen nocy letniej" Szekspira.

MIEJSKI STARY TEATR — [illegible] za sala — godz. 19 — „Wyspa pokoju" [illegible] Mała sala — godz. 19.15 — „Noe i jego menażeria" Łomnickiego.

[illegible] MŁODEGO WIDZA RTPD [illegible] 18 [illegible] „Królowa [illegible]" (dla szkół).

TEATR LALKI I AKTORA GROTESKA — „Cudowna lampa Aladyna" — godz. 17 — dla dzieci, — 19,30 dla dorosłych.

**Szekspir — Mendelsohn**
**Genialny autor i wielki muzyk stworzyli arcydzieło sceniczne**
**„SEN NOCY LETNIEJ", które w realizacji teatru im. J. Słowackiego grane jest codziennie o godz. 19 z olbrzymim sukcesem.**

REPERTUAR KIN OD WTORKU 9 LISTOPADA

Świt — Pieśń taigi — godz. 15.45 19. 20,15 APOLLO — Narzeczona z Turkmenii — godz. 16, 18, 20 UCIECHA — Tajemnica wywiadu — godz. 16, 18, 20. SZTUKA — Pani Miniver — godz. 15,30, 17,45, 20,15. WARSZAWA — Ostatni Mohikanin — godz. 16, 18, 20. WANDA — Zakazane piosenki — godz. 16, 18, 20 WOLNOŚĆ — Ludzie bez skrzydeł — godz. 16 18, 20. GDAŃSK — Pojedynek — godz. 16, 18 20

**Kino Aktualności** w sali kina Sztuka — Najnowsza Polska Kronika Filmowa — Ziemia Kłodzka, Pająk, W sercu Meksyku.

**Kino Oświatowe** — program Ak[illegible]

**[illegible] LEKARZA POŁOŻNIKA** Ubezpieczalni Społecznej 11. 11. dr. [illegible] 60 tel. 599 27.

W nagłych zachorzeniach [illegible] Ubezpieczalnia [illegible]

## RADIO

**11 listopada (czwartek)**

8.10 Sygnał czasu; 8,00 Gimnastyka poranna; 9.20 Wszechnica radiowa; 11.40 Audycja dla przedszkoli; 11,57 Sygnał czasu i hejnał; 12.04 Wiadomości południowe; 12.20 Koncert solistów; 12,55 „Drzewa morwowe podstawą hodowli jedwabnika" pogadanka; 14.15 Koncert życzeń; 15.30 Gawęda H. Ładosza dla dzieci; 15,50 Muzyka lekka; 16.30 „Bosman" — fragment noweli B. Gorbatowa — audycja dla młodzieży; 17.45 Poradnik językowy; 18.00 „Dla każdego coś miłego"; 19.15 Utwory A. Dworzaka; 19.40 Wszechnica radiowa; 21.00 „Apollo z Marsa" słuchowisko według komedii Jean Giraudoux; 23.10 Muzyka taneczna; 23,30 Hymn i koniec audycji.

# ZE SPORTU

## Prasa czeska o meczu bokserskim w Polsce

PRAGA. Komentując wynik międzypaństwowego meczu bokserskiego Polska—Czechosłowacja w Poznaniu, niektóre dzienniki czeskie stwierdzają, iż niekorzystny dla reprezentacji czechosłowackiej wynik jest dziełem polskich sędziów, którzy skrzywdzili szczególnie ogromnie Majdiocha i Livansky'ego. Dziennik „Rude Pravo" stwierdza natomiast, że winę za klęskę poznańską ponoszą nie sędziowie, ale te czechosłowackie władze sportowe, które spełniając życzenia jednostek, ustalały skład reprezentacji bokserskiej.

„Przed meczem Polska—Czechosłowacja — pisze dziennik — zwracaliśmy uwagę na fakt, iż do Poznania wyjechała reprezentacja o wiele gorsza od tej, jaką zdolni jesteśmy [illegible]wić. Wynik niefortunny potwierdził w całej pełni słuszność naszych uwag. Opinia sportowa w Czechosłowacji posiada pełne prawo zapytać, kto i jaki ma cel w tym, aby w podobny sposób narażać dobre imię nie tylko sportu bokserskiego, ale całego naszego sportu w ogóle?"

## Walczak i Krawczyk w sieci amerykańskich menagerów

PARYŻ. Bawiący obecnie w Europie przedstawiciel amerykańskiego „20-th Century Sporting Club" Burston, który poszukuje utalentowanych pięściarzy europejskich, podpisał w Paryżu kontrakt z trzema zawodnikami. Wśród nich znajdują się dwaj Polacy z pochodzenia. Jan Walczak — mistrz Francji w wadze półśredniej oraz Lucjan Krawczyk, pięściarz wagi średniej. Trzecim zawodnikiem jest van Dam mistrz Holandii wagi średniej.

Podając do wiadomości fakt zawarcia kontraktów z tymi pięściarzami, Burston powiedział: „to są zawodnicy jakich potrzebuje obecnie Ameryka". Jak wiadomo, w Stanach Zjednoczonych odczuwa się obecnie brak utalentowanego narybku pięściarskiego.

## Sześć hokeistów CSR zaginęło

PRAGA — Opinia sportowa w Czechosłowacji jest żywo zaniepokojona losem 6 czołowych hokeistów, członków reprezentacyjnej drużyny czechosłowackiej, którzy w poniedziałek opuścili Paryż i do tej pory nie przybyli do Londynu. Są to: **Stibor, Trojak, Pokorny, Š o vik, Jarkovsky i Svarc.**

Jak donosi czeska agencja prasowa CTK, hokeiści czechosłowaccy wystartowali z lotniska Le Bourget na samolocie francuskim w poniedziałek o godz. 16,28 czasu zachodnio - europejskiego. Normalny czas trwania lotu z Paryża do Londynu wynosi 90 minut. Ponieważ załodze radiotelegrafiście na lotnisku w Croydon nie udało się nawiązać ro[illegible] ne zostały natychmiast władze angielskie i francuskie, które przy po[illegible] samolotów patrolujących roz[illegible] statki [illegible] kanale La Manche. Do godziny 13 dnia dzisiejszego nie natrafiono na ślad zaginionego samolotu francuskiego.

## Projekty międzypaństwowych meczów PZLA

WARSZAWA (SAP) PZLA zwróci się do Rumunii i Czechosłowacji z propozycją rozegrania w przyszłym sezonie meczów państwowych w lekkiej atletyce. Mecz z Czechosłowacją odbyłby się w konkurencjach męskich i kobiecych w jednym terminie. Poza tym PZLA wystąpi z prośbą do GUKF o pozwolenie sprowadzenia do Polski w przyszłym sezonie klubowego zespołu szwedzkiego.

## Z notatnika Zetzetowca

KATOWICE — W województwie śląsko - dąbrowskim nie ma miasta osady czy wsi w których nie istniałoby choć jedno towarzystwo sportowe. W małych osadach fabrycznych istnieje nawet kilka klubików, których całe zainteresowanie skupia się na piłce nożnej. Szereg tych towarzystw sportowych opartych o zakłady pracy zatrudniające znikomą ilość pracowników wegetuje marnie, opierając swą egzystencję na więcej czy mniej udanym meczu.

Takie karłowate towarzystwa sportowe nie przyczyniają się w żadnym wypadku do popularyzacji sportu, ponieważ nie mogą racjonalnie pracować. Referat sportowy przy KCZZ postanowił te małe kluby komasować.

Komasacja stworzy dla mas sportowców nowe lepsze warunki i przyczyni się do racjonalniejszego wykorzystania przydzielonych subsydiów.

Jak wiadomo subsydia dla klubów przydzielane są według klucza wyznaczonego przez ministerstwo przemysłu i handlu wynoszą 0.3 proc rocznych poborów wszystkich pracowników. Rzecz zrozumiała, że klub istniejący przy zakładzie pracy zatrudniającym 200 czy 500 pracowników nie może się utrzymać i jego wydatki nie będą pokryte z wyżej wspomnianych sum.

Dlatego też istnieje tendencja, aby na terenie jednego ośrodka łączyć kluby przynależne do tego samego związku zawodowego.

Jeśli w jednym mieście istnieje szereg wielkich zakładów pracy przy których istnieją kluby sportowe, to kluby te komasacji podlegać nie będą.

I tak na przykład w Katowicach mamy szereg klubów górniczych jak: kop. Katowice, kop. Pleofas, które mogą egzystować samodzielnie. Ale oprócz tego przy mniejszych zakładach pracy istnieją także kluby np. przy fabryce Mot, Minsterman. Te małe kluby zostaną przyłączone do jednego z wyżej wspomnianych.

W szeregu ośrodków nie ma w ogóle żadnych fabryk ani kopalń ale zamieszkują je górnicy, metalowcy, czy też budowlani. W ośrodkach tych istnieją dwa a nawet trzy karłowate towarzystwa nie podlegające żadnemu z szesnastu.

W takich wypadkach ulegną one także komasacji i powstanie z połączenia ich tak zwane kluby dzielnicowe.

Przy komasacji nowopowstały klub zaliczony zostanie do takiej najwyższej klasy, do jakiej należało jedno z towarzystw wchodzących w jego skład.

R 16137



EMIL ZOOR

## SPACER PO SUFICIE

1)

Gęste strumienie wody spływały po szerokim nieprzemakalnym płaszczu, tworząc wokół zabłoconych sportowych butów brudną, ciemną kałużę.

Antoni nasunął na oczy targany wichrem kapelusz i rozejrzał się bezradnie wokoło. Właściwie nie wiedział co ma z sobą począć.

Miasto tonęło w ciemnościach, a ponury nastrój potęgował jeszcze ulewny deszcz, w którym roztapiały się czarne kontury domów. Chłodny przejmujący wiatr zacinał ostrymi kroplami deszczu zmęczoną twarz podróżnego. Było zimno i bardzo nieprzyjemnie.

Poczuwszy, że woda zaczyna natarczywie przedostawać się do lewego buta Antoni westchnął, otarł chustką mokre policzki i dźwignąwszy z błota walizę ruszył zrezygnowanym krokiem w głąb ciemnej, bezludnej ulicy. Trzeba było przecież zdobyć jakiś nocleg. Niebardzo wiedział poco przyjechał do tej mieściny, ale nad tym nie czas było się teraz zastanawiać. Skoro już przeznaczenie zawiodło go do takiej dziury, to należało zorganizować sobie jakoś życie choćby na najbliższe godziny. Czuł zupełnie wyraźnie, że dłuższe przebywanie na wietrze i deszczu musiałby przypłacić silnym katarem, czego sobie zupełnie nie życzył. Poza tym wilgoć wdzierająca się bezceremonialnie do obuwia była objawem wysoce niepokojącym i pobudzała do energiczniejszej akcji.

Błoto monotonnie chlupało pod nogami, wiatr dzwonił o szyby pobliskich domów, a deszcz padał nieprzerwanie, napełniając załamania powyginanego fantastycznie kapelusza. Ciężka waliza z bezwzględnym uporem ciągnęła zmęczone ramię ku dołowi.

Rozmiękła podeszew ześlizgnęła się nagle po kamieniu i noga wędrowca ugrzęzła w jakiejś nierówności gruntu. Antoni potknął się i o mało nie upadł. „Psiakrew!" zaklął głośno i postawił w błocie walizę. Otarł spocone czoło i odsapnął. Należało jednakże zasięgnąć jakichś informacji. W przeciwnym razie mógł krążyć po ulicach miasteczka do rana. Tuż obok zauważył w ciemności uchyloną furtkę. W oknach niedużego domku błyszczało światło. Antoni wszedł do ogródka i wąską ścieżką ruszył w kierunku oświetlonych okien. Po chwili dostał się po kilku stopniach na mały ocieniony ganek i z determinacją zastukał do drzwi. Cisza. Żadnej odpowiedzi. Zmoknięty i zmęczony podróżnik ponowił swe wysiłki. Wreszcie coś skrzypnęło, dały się słyszeć ciężkie kroki i zabrzmiał ponury basowy głos: Kto tam?

Podróżny. Chciałem prosić o informację — odparł Antoni, starając się swym słowom nadać jaknajbardziej subtelną intonację.

Przez chwilę słychać było tylko niewyraźne pomruki, aż wreszcie zazgrzytnęły zasuwy, zadźwięczał łańcuch i drzwi się otworzyły, wypuszczając z wnętrza snop słabego światła. W mrocznym korytarzyku stał wysoki brodaty mężczyzna w wyczekującej, jakby obronnej postawie. Jego pochylona ku przodowi duża głowa zdawała się węszyć niebezpieczeństwo.

— Najmocniej pana przepraszam — powiedział trochę nieśmiało Antoni. — Jestem tutaj przejazdem i przypadkowo...

— Proszę wejść i zamknąć drzwi — mruknął brodacz. — Zimno. Niech pan wytrze buty o tę ścierkę. Zabłoci mi pan całe mieszkanie.

Antoni posłusznie wykonał rozkaz i stanął zmieszany i niepewny.

— Proszę, niech pan wejdzie. — Drzwi pchnięte silną ręką otworzyły się. Znalazł się w ciepłym i widnym pokoju. Nad stołem pokrytym kolorową serwetą wisiała duża lampa, pod ścianą stał kredens, na którym złocił się zegar w oprawie porcelanowej. Pod oknem niewielka kanapka i bujający fotel dopełniały umeblowania. Na ścianach wisiały fotografie rodzinne i dwa niezbyt wybredne oleodruki w złoconych ramach. Całość przedstawiała typowy drobnomieszczański pokój stołowy.

Antoni przygładził zmierzwioną czuprynę i zwrócił się do człowieka z brodą. — Pan pozwoli, że się przedstawię — powiedział już pewniejszym głosem. — Nazywam się Antoni Walton, podróżuję dla wypoczynku. Bardzo przepraszam, że pana niepokoję, ale jestem po raz pierwszy w Farrow i nie mam pojęcia, gdzie mogę znaleźć nocleg.

Para szarych przenikliwych oczu zlustrowała młodzieńca.

— Moje nazwisko: Wilhelm Pings — zabrzmiał niechętny bas. — Niech pan siada. Zaraz będzie herbata.

Antoni usiadł posłusznie na wskazanym krześle i rozglądając się, wyjął papierośnicę. Tymczasem mister Pings uchylił drzwi do sąsiedniego pokoju. — Eli, Eli, chodź tutaj na chwilę, mamy gościa.